

STADRA TEATER

Redovisning säsong 2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Tack till	3
Redovisning	
Inledning	4
Vision och målsättning 2024	4
Process och genomförande	5
Konstnärliga framgångar och konstnärligt innehåll	9
Synsätt, skapade mervärden och arbetstillfällen	10
Stadras Vänner, Stadranejdens Byalag	11
Unga Stadra	11
Jämställdhet	11
Tillgänglighet	11
Lärdomar	12
Press och marknadsföring	13
De stora produktionerna genom åren	14
Medverkande	15
Styrelse	17
Samverkanspartners	17
Föreställningar	
Recension <i>Lyckliga Gatan</i> i SvD	19
Recension <i>Lyckliga Gatan</i> i NA	20
Recension <i>Lyckliga Gatan</i> i kulturdelen.com	21
Recension <i>Lyckliga Gatan</i> av Benny Abrahamsson	22
Bilder <i>Lyckliga Gatan</i>	23
Förhand <i>Lyckliga Gatan</i>	38
Recension <i>Mellan Dröm Och Verklighet</i>	40
Bilder <i>Mellan Dröm Och Verklighet</i>	41
Bilder <i>Snygga sånger</i>	44
Bilder <i>Bänken</i>	46
Artikel <i>Estonia</i>	48
Bilder <i>Estonia</i>	52
Bilder <i>Nyfiken på</i>	53
Bilder <i>Berättarkväll</i>	54
Bilder <i>Skrönor i länet</i>	55
Bilder <i>Sensommarkonsert</i>	56
Utställning	57
Konst	58
Bilder på barn	60
Filmstjärnor	62
Bilder på kafé	63
Affischer	64
Statistik	66
Resultatrapport	68
Balansrapport	70
Kortfattad ekonomisk kommentar	72
Med stöd av	73

TACK!

Till alla er som på olika sätt bidragit till vår verksamhet vill vi härmed framföra vårt varma tack!

Vi lägger 2024 bakom oss och kan summera och tänka tillbaka på ett händelserikt år. Med hjälp av redovisningen avslutar vi och får möjlighet att blicka tillbaka på allt som skett. Vi kan åter minnas händelser av stort och smått, all den spelglädje, alla dessa möten, allt liv, alla applåder och all den glädje som året fört med sig. Vi hör skratten, ser publikens glädje, tänker på diskussioner och samtal. På solnedgångar över Grecken och då allt detta gör att vi är med och skapar sammanhang i Bergslagen.

Vi är mycket medvetna om att vår verksamhet och vårt skapande inte varit möjligt utan stöd av er och allt det ni har bidragit med. Därför vill vi med glädje och i ödmjukhet lämna över vår redovisning och samtidigt då framföra vårt varma och innerliga tack.

Magnus Wetterholm
Ledare av Stadra Teater

Fönsterdetalj på Logen, ett av Stadras många vackra hus.

Är det sanning eller fantasi? Konrad lägger in en överväxel och berättar om en lyckad försäljning.

Inledning

Stadra Teater lägger ännu ett innehållsrikt år till handlingarna när 2024 nu avslutas. Vår avsikt med redovisningen är att ge en så pass utförlig bild som möjligt av det vi genomfört under året. Med redovisningen följer ett varmt och innerligt tack till alla som bidragit till vår verksamhet. Utan er ingen Stadra Teater!

Att redovisa teater, ”ögonblickets konst”, är en utmanande uppgift. I denna redovisning tar vi hjälp av skriven text, recensioner, artiklar, fotografier, statistik och ekonomi.

Vår uppgift är att med teater och scenkonst kunna beröra och skapa magi. Likaså är det vår uppgift att lyfta fram begrepp som humanism, demokrati och konst. Trots att tvingas arbeta under strama ekonomiska ramar vill vi fortsätta vara en av Bergslagens ”kulturella öar”. En plats där publiken ges möjligheter till skönhetsupplevelser, intellektuella samtal, glädje och eftertanke. En plats som under sommaren ger liv åt historiska Stadra Gård, förklarat som byggnadsminne av Länsstyrelsen i Örebro län 2007.

Då demokratiska och humanistiska värden ska vara en ledstjärna för verksamheten medför det att vara en god arbetsplats, att involvera och ha ett socialt ansvar såväl gentemot barn och ungdomar som mot nysvenskar och personer med särskilda behov.

Dessutom vill vi genom vår kulturverksamhet tillföra goodwill och mervärden till vår region genom att locka hit teaterbesökare från andra platser i Sverige. Genom medial uppmärksamhet från nationell media är vår förhoppning att ge mervärden för näringsidkare i närområdet och i regionen. Allt för att vara en del av ett vitalt och levande Bergslagen.

Vision och målsättning 2024

Spelåret 2024 ville vi med sommarproduktionen *Lyckliga gatan – händelser i hettan sommaren* -59 skapa en publikdragande och livsbejakande uppsättning som skulle ställa frågor om livsmiljöer och mänskliga möten, samt innehålla sång och musik som speglade gestalternas drömmar och önskningar. I uppsättningen skulle samtliga deltagare få utvecklande skådespelaruppgifter, också de medverkande ungdomarna från Unga Stadra.

På Teaterfoajén, vår lilla scen i Nora, ville vi fortsätta med en ny föreställning. Genom det nära tilltalet som lokalen inbjuder till var målet en berättelse där sånger blev en viktig komponent. Föreställningen fick heta *Mellan dröm och verklighet – en sömnlös kabaré*.

Tillsammans med Teater DaCapo önskade vi utveckla det påbörjade samarbetet, med att ge barnteaterföreställningen *Bänken* på Stadra och på turné.

Serien *Nyfiken på*, skulle under våren inspirera och ge publik nya tankar och infallsvinklar kring teman i sommaruppsättningen.

Med berättarevenemang var avsikten att ge starka och betydelsefulla upplevelser, dels med *Berättelser bland vitsippor*, dels med *Estonia 30 år*.

Såsom andra år var ambitionen att även låta publiken ta del av olika utställningar som anknöt till teman i sommarens föreställning.

I vår verksamhetsplan skrev vi:

Stadra Teater är vår kulturella hamn – för teaterkonsten och kulturen, skönheten och glädjen

Med en stark berättariver och med musik stakar vi ut nya mål för kommande teaterår

För publiken vill vi att Stadra ska vara en glädjekälla som ger framtidshopp

Vi går framåt med både förnyelsen och traditionen som goda följeslagare

Stadra Teater är platsen för demokrati och humanistiska samtal

Process och genomförande

Lyckliga gatan – händelser i hettan sommaren -59
av Magnus Wetterholm.

31 föreställningar mellan 29 juni och 14 augusti

Målet med 2024 års stora produktion *Lyckliga gatan* var att ge en livsbejakande föreställning, ja en uppsättning som hade möjlighet att såväl roa som engagera publiken, en berättelse där de olika gestalternas livsöden skulle vara betydelsefulla. Med andra ord en uppsättning som visade ”hur det kan gå för oss här i livet”.

Inspirerad av höstproduktionen *Snyggå sånger*, påbörjades arbetet i slutet av oktober 2023. Efter möte med regissör Lena Engqvist Forslund inleddes för Magnus Wetterholm en inspirerande, lång och omväxlande resa med att skriva manus. Till viss del bestod detta arbete av att finna varje gestalts sång med ett eget uttryck. Men huvudfokus låg i att skriva en berättelse om hur en sammanhållen gemenskapen i ett hus plötsligt slogs sönder då huset skulle rivas. Ett uppbrott som skulle förändra allas liv. Berättelsen inspirerades av frågor kring den stora rivningsvägen i Sverige, av historier från 1950, 1960 och 1970-talen samt från bildvärlden i konstnären Olle Olsson i Hagalund. Inspiration kom också från den kamp som fördes av en aktionsgrupp med ungdomar i Nora som i mitten av 70-talet bidrog till att rädda ett av stadens äldre hus från rivning. Dessa olika delar blev till en fri dikt och fantasi. Manusarbete påbörjades i december 2023 och fortsatte till början av mars 2024, för att därefter bearbetas av regissören innan kollationering.

Skådespelaren Marie-Thérèse Sarrazin blev en ny bekantskap för publiken. Hennes karaktär Valerie var innehavaren av husets tobaksaffär, tidningsshop och spelhåla, en förrättning

Bodil Carr Granlid och Marie-Thérèse Sarrazin. Två skådespelerskor fyllda med kraft. Från föreställningen *Lyckliga gatan*, sommaren 2024.

Scenograf/kostymör/maskör Agneta von Gegerfelt.

Matts Norman, pianist i *Mellan dröm och verklighet* och *Snygga sånger*.

som var den naturliga samlingsplatsen för husets innevånare. Skådespelare som medverkat i tidigare föreställningar återkom, likaså ungdomarna som vi benämner Unga Stadra. Att ha följt dessa ungdomar på scenen under en längre tid har berikat och utvecklat såväl Stadra Teater som Unga Stadra.

Rollkaraktärerna och deras olika relationer till varandra blev en bärande del av berättelsen, där vardagliga uttryck ledde fram till en berättelse om något större. Då pjäsen förlades till år 1959 gick det att lyfta fram det årets händelser såsom boxningsmatchen då Ingemar Johansson blev världsmästare och att sommaren 1959 gått till historien som en riktig getingsommar.

En garanti för att göra denna uppsättningen med kort repetitionstid, ett nyskrivet manus och med en stor ensemble var att vår husregissör Lena Engqvist Forslund ville återkomma och regissera. Därmed skapades en fortsatt betryggande kontinuitet i repetitionsarbetet genom Engqvist Forslunds stora kunnande och breda erfarenhet från olika teaterarbeten. Till uppsättningen knöts likaså Agneta von Gegerfelt som även detta år ansvarade för scenbild, kostym och mask. För andra året i rad ansvarade hon likaså för scenbilden vilket tillsammans med kostym och mask skapade en helhet.

Dragan Popovićs medverkan som inspicient, fotograf och publikvärd är ovärderlig. Dessutom var det Popović som detta år inledde arbetet att förnya föreställningens affisch.

Då sånger blev en så betydelsefull del av berättelsen var det av vikt att kompositör och musiker Anders Ortman, kunde bidra med det musikaliska innehållet. Föreställningen var fylld av olika dansinslag, där Catrine Öрман-Oskarsson skapade skiftande danser som berättade om tiden.

Likaså garanterade Erik Nordlanders ljussättning en visuell upplevelse som lyfte föreställningen.

Kollationering hölls 26 maj varefter repetitioner pågick till genrepet 28 juni. Därefter gav vi fem föreställningar i veckan under onsdagar till söndagar fram till 10 augusti. Vi hade budgeterat 32 föreställningar men tvingades ställa in en på grund av en kraftig storm då all elektricitet slogs ut.

Traditionsenligt blev Stadranejdens byalag inviterade till genrepet.

Öppen repetition onsdagen 19 juni

På sedvanligt sätt genomförde vi en öppen repetition, där vi framför allt vände oss till medlemmar i Stadras Vänner, men även till besöksnaringen i Nora. Publik får vid våra öppna repetitioner ta del av det konkreta arbetet på scenen.

Programkvällar

Estonia 30 år 17 augusti

För att manifesteras och minnas att det år 2024 var 30 år sedan MS Estonia förliste på Östersjön lyckades Claes-Göran Wetterholm samla överlevare från fartyget. Detta blev därmed en

helt unik kväll då det aldrig tidigare skett att så många överlevare samlats vid ett och samma tillfälle. En fulltalig publik tog del av starka berättelser om kampen för att överleva. Claes-Göran Wetterholm gör varje år ett bemärkt framträdande på temat fartyg och fartygskatastrofer.

Bänken 14 augusti

Uppsättningen av denna barnteaterföreställning var ett samarbete mellan Teater DaCapo från Uppsala och Stadra Teater, där Teater DaCapo, med mångårig vana att spela för en ung publik, har varit projektägare. Föreställningen som hade premiär våren 2023 skildrar vänskapen mellan två äldre män som av en slump finner varandra invid en bänk. Med hjälp av deras fantasi ger de sig ut för att upptäcka världen och möter allt från havsodjur till prinsessan Elsa.

Efter att ha spelat föreställningen på turné under hösten 2023 och våren 2024 gav vi en avslutande familjeföreställning på Stadra. Målgrupp har varit barn mellan sex till åtta år, men den har även spelats för andra åldrar och som familjeföreställningar.

Utställningar under sommarsäsongen

I den gamla kulturkiosken, bredvid Lilla scenen, visades en utställning i samverkan med Hembygdsföreningen Noraskog som utgick från stadsmiljöer, bevarande eller rivning av dessa. Utställningen, med Nora stad som naturlig utgångspunkt, skildrade olika miljöer genom ett rikt bildmaterial. Utställningen lyfte fram striden om Eliassonska gården, som pågick från mitten av 1970-talet och några år framåt.

På Lilla scenen byggde vi upp delar av vårt scenrum med olika rekvisita och den scenografi som skulle ingå i höstens föreställning av *Mellan dröm och verklighet*, bland annat en stor mängd med gosedyr.

Kring Teaterkaféet Paradisets utemiljö fokuserade vi på konstverk i stål och metall, verk som tillhör Stadra Teater samt inlånade verk. För den sammanhållande estetiska bilden av detta svarade Ulla Mihnost, förutvarande koordinator på Stadra Teater. I pressrummet visades äldre bilder med Stadramotiv.

Publikmottagandet

Barn och ungdomar från Nora Kulturskola, som vi nu inlett ett samarbete med, mötte och hälsade publiken välkommen. Därtill möttes publiken av våra värdinnor, där alla gav ett viktigt första intryck av vår verksamhet.

Teaterkaféet Paradiset

Med lokalt producerade bröd av hög kvalitet, med serveringstillstånd i pausen, med kaféets tilltalande utsikt över sjön Grecken och genom att måna om gästernas välbefinnande blev kaféet en betydelsefull del av besöket på Stadra Teater. För första gången på flera år sköttes kaféet av två män.

Presenter till Bänkens röda skådespelare.

Från Teaterkaféet Paradiset.

En gosedjursmus och en gosedjurshund gör sällskap med Magnus Wetterholm på scenen. Från Mellan dröm och verklighet.

I väntan på att berättareevenemanget ska börja.

Teaterfoajén, Bergslagens minsta teater

Mellan dröm och verklighet – en sömnlös kabaré

14 föreställningar mellan onsdagen 9 november och söndagen 8 december

Efter föregående års framgång med *Snygga sånger*, var lusten stor att på samma sätt arbeta fram en föreställning med ett antal sånger som grund för en historia. Denna gång blev det en berättelse som handlade om en man med sömnsvärigheter, om minnen av en ofullbordad relation och om innebörden av ord som tröst, förlåtelse och visioner. Gunnar Wiklund och Östen Warnerbrings sånger samt material med franskt, amerikanskt och annat svenskt ursprung användes. På salongens stolar satt olika gosedjur och i fonden på scenen fanns en hel vägg med olika djur. Detta skapade både glädje och förvåning och publiken tog till sig gosedjuren rent känslomässigt, vilket gav föreställningen en extra dimension.

Även denna gång medverkade Matts Norman som musiker. Som "vän i salongen" och ett öga utifrån återkom Rune Jakobsson som lotsade fram föreställningen till premiär. Som ett aktivt "stödande öga" i salongen utvecklade Rune Jakobsson uppsättningen och skapade känslighet i uttryck. I det lilla rummet med dess begränsade möjligheter lyckades Dragan Popovic skapa ett stämningsfullt ljus. Efter föreställningarna bjöds publiken på kaffe och te, samt hembakat bröd.

Därtill återkom föreställningen *Snygga sånger* under vårvintern 2024 på Teaterfoajén med ytterligare tre föreställningar, eftersom publiktrycket var stort efter flera utsålda föreställningar under hösten 2023.

Berättareevenemang 27 och 28 april

Berättelser bland vitsippor var ett sätt för teatern att hälsa våren välkommen. Evenemangen förlades till Sjöstugan vid Stadra, deltagande aktörer var Lasse Forss, Eva Haldert och Magnus Wetterholm.

Nyfiken på

Serien *Nyfiken på* gavs vid två tillfällen. Tisdagen 9 april framträdde arkitekt Magnus Silfverhielm, i regionen känd som arkitekten bakom Sevillapaviljongen, nuvarande Måltidens Hus i Bergslagen, Grythyttan. Med bred erfarenhet och kunnig i frågor kring arkitektur gav han en berikande berättelse med tankar om gestaltning av olika miljöer.

Onsdagen 15 maj framträdde Magnus Wetterholm, tillsammans med Eva Haldert och Lasse Forss som sidekick, för att berätta om manusarbetet och olika ingångar kring sommarens föreställning. Eva Haldert och Lasse Forss berättade om sina erfarenheter från Stadra Teater.

Turné

Barnteaterföreställningen *Bänken*, en samproduktion mellan Teater DaCapo och Stadra Teater hade premiär 2023 och spelades under vår och höst. Under våren 2024 gavs den vid två tillfällen, i Tierp och på Pygméteatern i Stockholm.

Gästspel

Örebro Teater gästade Stadra 8 juni med *Skrönor i länet*. Evenemanget förlades till Lilla scenen och från Örebro Teater deltog Maria Simonsson Thulin, Linus Lindman och Katarina Krogh. Evenemanget utmynnande i att även publik gick upp på scenen för att delge sina berättelser och skrönor.

Klassisk konsert. Måns Hammarström, som genom åren varit en del av Unga Stadra, utbildar sig till klassisk pianist. Stadra Teater erbjöd honom att framträda på Teaterfoajén vid fyra tillfällen i augusti.

Konstnärliga framgångar och konstnärligt innehåll

Lyckliga gatan blev en uppsättning som fick ett starkt gensvar, med många värmande applåder och där applådtack ofta slutade med "standing ovation". Därmed blev det en uppsättning som bejakade kontakten mellan scen och salong. Gensvaret kom även till uttryck i en mängd fina kommentarer på sociala medier och i vår gästbok. Föreställningen uppfattades som trösterik och livgivande i en tid av oro.

Regissör Lena Engqvist Forslund utmärkte sig åter med ett konstnärligt övertygande öga och med en smittande frisk energi. Därmed skapades ett gott arbetsklimat. Agneta von Gegerfelts arbete med scenbild, kostym och mask fick fram tydliga tidsmarkörer som accentuerade föreställningen. Anders Ortman's kompositioner och arrangemang har genom alla år varit av mycket stor betydelse då hans musikaliska medverkan berör och lyfter föreställningarna. Så även i år.

Erik Nordlanders förmåga att ljussätta rummet med dess utmanande låga takhöjd, gav ett såväl stämningsfullt som fantasieggande uttryck. Allt detta kompletterades av Catrin Örman Oskarssons lekfulla koreografi. Dragan Popović's föreställningsfoto samt hans vänliga bemötande, mycket uppskattat av vår publik, bidrog till en lyckad helhet. För Magnus Wetterholm blev manusförfattandet ett betydelsefullt, utvecklade och stimulerande arbete där nya kreativa rum öppnades.

Uppsättningen *Mellan dröm och verklighet* gav publiken nära och unika upplevelser och lyfte fram existentiella frågor om hopp, tro, visioner och tröst. Med stor känslighet och finesse bidrog musikern Matts Normans arrangemang till att rama in föreställningen och skapa en fin stämning. För första gången upplevde vi att samtliga föreställningar blev utsålda. Detta medförde att vi lade in en extraföreställning.

Ett möte mellan två främlingar i *Bänken*.

Måns Hammarström tar emot applåder efter en uppskattad pianokonsert på Teaterfoajén.

Alla involverade i *Mellan dröm och verklighet* är samlade. Från vänster: ordförande Lasse Forss, sufflös Eva Haldert, fotograf och tekniker Dragan Popovic, "vår vän i salongen" Rune Jakobsson, aktör Magnus Wetterholm, den som löser problem stort som smått Anna Birgersson, producent Renate den Hartog, musiker Matts Norman, webdesigner och sociala medier Alfred Stenegård Norr.

Från Estonia 30 år. Till höger i bild Claes-Göran Wetterholm.

Magnus Wetterholm berättar om Lyckliga gatan innan föreställning inför två stora grupper från Örebro.

I väntan på publik.

Estonia 30 år blev en gripande upplevelse för publiken eftersom många från Bergslagen fanns med på färjan.

Synsätt, mervärden, rabatter och arbetstillfällen

En utgångspunkt för vår konstnärliga ambition är att i en tid som uppfattas som svår lyfta fram medmänsklighet, hopp och att vara inکännande. Mot tidens problem vill Stadra Teater stå upp för värden som kan förena människor. Frågor såväl om bemötande som demokrati är viktiga då teater alltid handlar om mänskligt liv. Därtill hävdar vi att fysiska mötesplatser är av stor betydelse.

En del ställer frågor kring värdet av konstnärlig verksamhet och hur kulturella upplevelser kan mätas. Rent ekonomiskt är det omöjligt att mäta värdet av att exempelvis en ung person medverkar i olika teatersammanhang och därmed växer och utvecklas genom sina erfarenheter på scenen. Dock är det ett välkänt faktum att kultur bidrar till hälsa liksom att kultur har flera positiva synergieffekter på det omgivande samhället

För publikkategorin pensionärer skapades en speciell rabatt, något som värdesattes (se vidare statistik). Med tanke på miljön ändrades veckodagarnas föreställningstider till *Lyckliga gatan* så att publik kunde resa till och från Stadra med kollektivtrafik från Örebro och Nora. Detta hade efterfrågats och blev mycket uppskattat.

Att arbeta vid Stadra Teater ska vara en accepterande och utvecklande tid för våra medarbetare, Stadra ska vara en välkomnande plats. För att skapa ett bra arbetsklimat finns en etik- och policyplan som ett redskap.

Näringsidkare bekräftar att den tillresande teaterpubliken från andra delar av Sverige bidrar till ökad omsättning för såväl livsmedelsbutiker som detaljhandeln samt drivmedelsstationer, boendeanläggningar som turism i allmänhet.

Under året har vi skapat 26 arbetstillfällen varav sju på faktura.

Arbetstillfällen	2024	2023
Lön	19	17
Faktura	7	16
Ungdomar	4	4
Praktikanter	0	1
Volontärer	3	5
Arbetsförmedlingen	2	2
Besöksstatistik		
Sammanlagd publik	3 628	4 176
Antal föreställningar & evenemang	65	95
Reels FB & Instagram	18	11

Stadras vänner och Stadranejdens byalag

Vi arbetar aktivt med att få fler medlemmar till Stadras Vänner. Under de senaste åren har vi åter ökat antalet medlemmar. För närvarande har vi drygt 450 betalande medlemmar och siktet för kommande år är inställt på 500. Medlemmarna får två fysiska brev per år samt digitala brev, de har rabatt på alla sceniska evenemang och blir inbjudna till vår öppna repetition.

Relationen till byalaget är viktigt för kontakt med lokalsamhället. Stadranejdens byalag är den traditionella årliga genrepsspubliken.

Unga Stadra

Sedan 2007 har barn och ungdomar på olika sätt medverkat vid Stadra Teater. Bland nuvarande medverkande ungdomar har en del deltagit sedan 2012 och 2013. Därmed har de genom åren skaffat sig stor scenisk rutin. Den sociala skolning som ett teaterarbete bidrar med kan inte nog framhållas. Kunskaperna, som ett gemensamt arbete på Stadra har gett dem, används nu även i deras fortsatta teaterkarriärer i andra sammanhang. Unga Stadra deltog även i år med betydande roller på scenen och fick stor uppskattning av publiken.

Vi vidareutvecklar vårt samarbete med Nora kulturskola där deltagande barn mötte publik i allén och hälsade dem välkomna samt sålde program. Barnen deltog också förtjänstfullt i en scen i *Lyckliga gatan*.

Jämställdhet

I etik- och policyplanen beskrivs på ett mer utförligt sätt vår syn på jämställdhet och hur vi arbetar efter den. Grundsynen är alla likas värde, att tillvarata medarbetarnas kunskaper och meriter för att därmed värdesätta varje individ. Vi utgår från likalönsprincip och vi har både män och kvinnor i arbetsledande funktioner. I samband med rollsättning är vi i möjligast mån könsneutrala och ser därmed på varje individs förmåga och hur den kommer till sin rätt i ett större perspektiv.

Tillgänglighet

Stadra Teater ska vara en plats som är tillåtande och öppen och sedan flera år har vi arbetat med tillgängligheten. Rent fysiskt finns såväl fördelar som vissa utmaningar vid anläggningen. En konsult, med specialkompetens på tillgänglighetsområdet, gjorde för några år sedan en utredning med tillhörande rapport som vi därefter haft som verktyg för arbetet med tillgänglighet.

I begreppet tillgänglighet lägger vi också in aspekter av vårt bemötande. Vi lägger vikt vid vårt värdskap, allt för att hjälpa publik till bästa helhetsupplevelse. Betydelsefullt är också att för publik med nedsatt hörsel tillhandahålla utrustning med hörslinga.

Efter ett aktivt arbete av Stadranejdens byalag och Nora kommun för att förbättra bussförbindelserna till och från

Tre begåvade flickor från Nora Kulturskola välkomnar med flygande språng publiken i allén.

En av aktörerna från Unga Stadra. Alfred Stenegård Norr i en laddad scen.

Parken med sina krattade gångar.

Stadra har det i år lett fram till att teatern, efter att vardagar ha tidigare lagt föreställningar, nu kan erbjuda publik möjligheten att åka kollektivt från Örebro/Nora och till Stadra.

Genom beviljad tillståndsansökan kan vi nu sommartid lägga ut våra broar över diken vid väg 244, för att lättare ta sig till den historiska platsen Wallins grotta.

Samverkan med andra teatrar

Samarbetsavtal, som funnits i drygt tio år, och de kontakter vi har med Örebro Teater gynnar oss på flera sätt, bland annat med teknisk utrustning och till vissa delar i marknadsföringen. Detta samarbete är vi tacksamma för.

Vi har alltmer etablerat kontakterna med Teater DaCapo i Uppsala, som har stor vana att spela för en yngre publik. Möjligheten för Stadra Teater att delta i barnteatersammanhang har därmed ökat markant. Stadra Teater kan i samarbetet bidra med lokaler, kostym och i viss mån med arbetstid.

Lärdomar

Eftersom teatern är underfinansierad tillåter inte ekonomin mer än fem veckors repetitionstid vilket innebär ett alltför högt tempo. När våra uppsättningar baseras på nyskrivet material kräver det ofta en längre repetitionstid. Men även spelade pjäser som är förlagda medför en betungade utgiftspost. Önskvärt är att även tid skulle medges för fördjupande arbeten med musikinstudering och ljussättning.

Vi önskar att medel skulle finnas till en kraftgenerator för att säkra upp tekniken vid elavbrott såsom skedde under spelperioden av *Lyckliga gatan*. Uteblivna intäkter från en spelkväll medför ett underskott i budgeten.

Det kyliga vädret under juli med ihållande regn kunde vi inte göra något åt. Sommarens regn påverkade givetvis publiksiffrorna negativt. Däremot är vi tacksamma att valet att enbart spela inomhus ses som positivt.

Vid sammanräkning av antalet sceniska evenemang som genomförts inser vi att vår organisation, som är av det mindre slaget, mår bättre av ett något lugnare tempo.

Press- och marknadsföring

Vår hemsida www.stadrateater.se har utvecklats och förbättrats på ett betydande sätt genom det genomtänkta arbete som Alfred Stenegård Norr lägger ner. Hemsidan är en av våra viktiga kanaler för att nå ut till en bred publik. Likaså har han ett övergripande ansvar för våra inlägg i sociala medier, en förutsättning för dagens marknadsföring. Vårt konto på Instagram är av stor vikt, likaså vår sida på Facebook. I synnerhet under sommaren och i samband med föreställningen *Mellan dröm och verklighet* har vi varit mycket aktiva i sociala medier och förstärkt våra marknadsföringsinsatser.

Publiken vänjer sig alltmer vid att köpa biljetter på nätet varför vår kanal www.nortic.se är av betydelse. Därtill såldes biljetter på turistbyrån i Nora, Lilla hotellet, Nora stadshotell, genom telefonbokningar samt i Teaterfoajén.

För *Lyckliga gatan* arbetade vi med digital annonsering i Aftonbladet/SvD samt i NA. Likaså hade vi traditionell annonsering i ett flertal tidningar, främst NA men även i DN, SvD, VLT och i Bergslagens turistbroschyrer. Vi medverkade också i Länsradion och i SR Radio Örebro. Dessutom har vi annonserat *Mellan dröm och verklighet*, berättarevenemang och programkvällar i lokal press. Medborgarskolan har aktivt deltagit med digital annonsering åt oss.

Våra goda eller synnerligen goda recensioner för *Lyckliga gatan* i SvD, NA med flera medier blev även viktiga kanaler för att nå ut. Vi vet att ansenlig del av vår publik lockas och tar intryck av bra recensioner och förhandsartiklar. Publikens reaktioner, rekommendationer, nyfikenhet samt sätt att tala om en föreställning ska ses som en ett annat viktigt sätt för att nå ut.

Med hotellnäringen, främst Lilla Hotellet i Nora, arbetade vi med att skapa ett teaterpaket.

Våra digitala nyhetsbrev på omkring 1200 stycken har varit betydelsefulla och vi kunde under en period skicka ut ett i månaden. Vi arbetar med traditionella utskick som i år hade en upplaga på 2 000 exemplar, antingen digitalt eller per post. I ett nu påbörjat samarbete har vi bytt studieförbund och tillhör numera gruppen kring Medborgarskolan där vi fått god hjälp med den digitala marknadsföringen i deras nyhetsbrev.

Affischerna till *Lyckliga gatan* och *Mellan dröm och verklighet* gjordes i år av Dragan Popović. Dessutom skapade Popović ett flertal andra effektiva och uttrycksfulla affischer för många av våra övriga föreställningar. Det generösa bemötande vi fått från NA i samband med annonsering är värdefullt och något vi är mycket tacksamma för. Alla dessa kanaler bildar en helhet i den samlade marknadsföringen.

Vårt kaféporslin med modellen Paradisi kommer från den finska firman Arabia. Vi finner det passande när vårt kafé heter Teaterkaféet Paradiset.

Foto Renate den Hartog.

De stora produktionerna genom åren

- 1998 *Kjoltyg och vilda rosor*, om den svenska sommaren
- 1999 *Johan Olof Wallin*, en nästan sann historia
- 2000 *Gustaf och Agnes*, om Fröding och von Krusenstierna
- 2001 *Eufori*, en sommarnattskabaré bland annat om Gunnar Ekelöf
- 2002 *En bergslagskomedi*, om Hjalmar Bergman
- 2003 *Och det gick en långdans kring Greckens långa sjö*, om Selma Lagerlöf
- 2004 *Ett resande teatersällskap* av August Blanche
- 2005 *Krusbär och arsenik*, om Carl Jonas Love Almqvist
- 2006 *Den ljufva tiden* av Ylva Eggehorn, om Anna-Maria Lenngren och Johan Henrik Kellgren
- 2007 *Objudna gäster* av Ylva Eggehorn, om Lagerlöf, Wallin, Bergman, Lenngren och Ellen Key
- 2008 *Kungens komediant*, Agneta Pleijels roman dramatiserad av Ylva Eggehorn
- 2009 *Den itusågade damen* av Staffan Göthe
- 2010 *Vill ha dig* av Johan Bernander, om Hjalmar Söderberg
- 2011 *Den fjärde rosen* av Gunilla Linn Persson, om Gertrude Stein
- 2012 *Hör musiken söker efter orden* av Agneta Pleijel, om Hjalmar Gullberg
- 2013 *Revykungen* av Johan Bernander, om Nils Ferlin
- 2014 *Efter mitt eget huvud* av Agneta Pleijel, om Agneta Horn och Lars Wivallius
- 2015 *Stadramålarna* av Johan Bernander, med poesi av modernisterna
- 2016 *Apelsinträdet* av Henning Mankell
- 2017 *Arabia Felix* av Johan Bernander
- 2018 *Flickan i frack*, Agneta Pleijels dramatisering av Hjalmar Bergmans roman
- 2019 *Hjalmar och vår Herre* av Ylva Eggehorn, om Hjalmar Bergman och hans tid
- 2020 *Det kom så mycket emellan* av Ylva Eggehorn
- 2021 *Dollar* av Hjalmar Bergman
- 2022 *Haren och vråken* av Lars Forssell
- 2023 *Jordens Oro Vikar* av Magnus Bejmar
- 2024 *Lyckliga gatan, händelser i hettan sommaren -59* av Magnus Wetterholm

Medverkande spelåret 2024

Konstnärlig ledare/projektledare – Magnus Wetterholm

Producent – Renate den Hartog

Konstnärlig rådgivare – Barbara Wilczek Ekholm

Projektansökningsarbete – Magnus Wetterholm, Karin Smed Gerdin, Barbro Lundgren, Renate den Hartog

Projektansökningskonsult – Lena Holmstrand Krueger

LYCKLIGA GATAN – händelser i hettan sommaren -59

Konstnärligt team

Manus – Magnus Wetterholm

Bearbetning manus – Lena Engqvist Forslund

Regi – Lena Engqvist Forslund

Scenografi/kostym/mask – Agneta von Gegerfelt

Musikarrangemang – Anders Ortman

Ljusdesign – Erik Nordlander

Koreograf – Catrine Öрман Oskarsson

Inspicient/tekniker – Dragan Popović

Sufflös – Eva Haldert

Affisch/fotograf – Dragan Popović

Rekvisitör, scenografiassistent och skräddare – Theresa Moliis

Skådespelare

Valerie, 58 år, innehavare av Erikssons tobak och tidningar –

Marie-Thérèse Sarrazin

Astrid, 56 år, anställd på Algots papper och kantstött av livet –

Bodil Carr Granlid

Waldemar, 56 år, lättstött journalist på Dagligt Allehanda – Rune Jakobsson

Konrad, 57 år, mytoman, arbetar på Wetterstrands herr –

Magnus Wetterholm

Per-Inge Gustavsson, 62 år, konsult på Tidlös – Lasse Forss

Beatrice, 19 år, dotter till Astrid, vill bli au pair men har nu blivit med barn –

Lovisa Carlson

Benny, 18 år, pojkvän till Beatrice – Alfred Stenegård Norr

Bette, 17 år tävlande i tuggummibubblande – Theodora Källqvist

Giovanni, 22 år, på drift från Neapel – Anton Hellberg

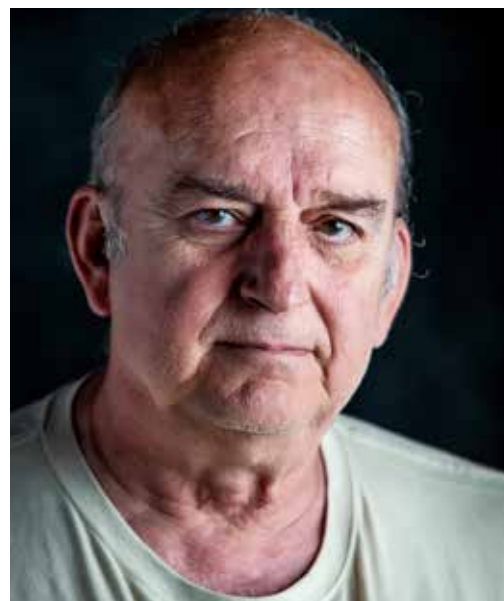
Medverkande barn från Nora kulturskola

Regissör Lena Engqvist Forslund.

Kompositör/musikarrangemang Anders Ortman.

Inspicient, tekniker och fotograf Dragan Popović.

Ett intensivt moment i Bänken, Albert berättar slutet på Sagan om Draken och Prinsessan Elsa.

Från kvällen om Estonia. En fulltalig salong tar del av berättelser kring denna septembernatt på Östersjön.

Magnus Silfverhielm berättar om ett liv som arkitekt.

MELLAN DRÖM OCH VERKLIGHET – en sömnlös kabaré

Manus och idé – Magnus Wetterholm

Regi/vän i salongen, bearbetning – Rune Jakobsson

Skådespelare och sångare – Magnus Wetterholm

Musiker – Matts Norman

Föreställningstekniker och publikvärd – Renate den Hartog

Snickeri, tekniska lösningar – Anna Birgersson

Ljussättning, fotograf, affisch – Dragan Popović

BÄNKEN

Manus och idé – Rune Jakobsson

Regi – Catharina Westerlund

Scenografi – Ensemblen

A och Albert, hunden Ludde – Rune Jakobsson

B och Bertil, Slemmigt sjöodjur, Prinsessan Elsa, Pojken, Flickan, Tanten – Magnus Wetterholm

Filmning och foto – Dragan Popović

Affisch – Rune Jakobsson, Dragan Popović

SNYGGA SÅNGER

Manus och idé – Magnus Wetterholm

Regi/vän i salongen, bearbetning – Rune Jakobsson

Skådespelare och sångare – Magnus Wetterholm

Musiker – Matts Norman

Samt Dockan/Han – skapad av Agneta von Gegerfelt

Snickeri, tekniska lösningar – Anna Birgersson

Fotograf/affisch – Dragan Popović

Affisch – Dragan Popović

ESTONIA 30 ÅR

Huvudberättare – Claes-Göran Wetterholm

Berättare – Mikael Öun, Anders Eriksson, Carl Eric Laantee Reintamm, Sara Hedrenius, Lennart Berglund, Johan Ridderstolpe

Fotograf/affisch/teknik – Dragan Popović

BERÄTTELSER BLAND VITSIPPOR

Berättare – Eva Haldert, Lasse Forss, Magnus Wetterholm

Fotograf – Renate den Hartog

NYFIKEN PÅ – i samverkan med Nora bibliotek

Den byggda bilden – med Magnus Silfverhielm

Om sommarens uppsättning – med Lasse Forss, Eva Haldert, Magnus Wetterholm

Fotograf – Renate den Hartog

Affisch – Kerstin Björn

UTSTÄLLNINGAR

Nora – en bevarad stad? En utställning i samverkan med Hembygdsföreningen Noraskog, curator Stefan Bernström
Gosedjur och Mellan dröm och verklighet efter en idé av Magnus Wetterholm och Rune Jakobsson, koordinatör Ulla Mihnoss
Skulpturer av järn och stål, koordinatör Ulla Mihnoss

ÖVRIGA PRODUKTIONSUPPGIFTER

Biljettkassa Stadra – Carina Henningsson/Renate den Hartog
Webbdesign/sociala medier – Alfred Stenegård Norr
Ekonomi – Karin Anderberg Dahlqvist, QEM Consulting AB
Deklaration – Leif Ericsson Deklaration
Koordinator Stadra – Hans Birgersson
Trädgård och parkskötsel Stadra – Andreas Hermann och Mohamad Anas Bandkdar
Kafépersonal i Teaterkaféet Paradiset – Petter Steiner och Alek Ranestål
Värdinnor Stadra – Annalena Schöllin, Barbro Lundgren, Irene Andersson, Britta Landin, Viveca Karnstedt

Styrelse

Ordförande – Lasse Forss
Vice ordförande, sekreterare – Mats Larsson
Kassör – Karin Anderberg Dahlqvist, QEM Consulting AB
Ledamöter – Marie-Louise Forsberg Fransson, Cecilia Lundquist Sundin, Lennart Hedberg, Karin Schöllin representant Örebro Teater
Suppleanter – Peter Skagmark/Lilla hotellet Nora, Anna Sjöstrand Hötzel
Valberedning – Paul Dahlqvist
Revisorer – Sven Erik Nykvist och Lars-Göran Gawelin
Konstnärlig ledare – Magnus Wetterholm

Samverkanspartners

Örebro Teater, Nora bibliotek, Nora kulturskola, Nerikes Allehanda, Lilla Hotellet Nora, Nora Stadshotell, ICA Supermarket Nora, Nora Turistbyrå, Stadras Vänner, Stadranejdens byalag, Medborgarskolan Örebro

GÄSTANDE EVENEMANG

SKRÖNOR I LÄNET – gästspel av Örebro Teater
Medverkande artister för Örebro Teater – Maria Simonsson Thulin, Linus Lindman, Katarina Krogh
Medverkande publik på scen – Anna Wiklund, Amar Nanda, Torgny Karnstedt
Fotograf – Dragan Popović
Affisch – Örebro Teater

SENSOMMARKONSERT

Pianist – Måns Hammarström
Fotograf – Dragan Popović

Föreställningar

Mellan dröm och verklighet.

Lyckliga gatan.

Snygga sånger.

Lyckliga gatan.

Lyckliga gatan.

Lyckliga gatan.

Kultur

Lyckliga gatan. Hämningslös flirt med äldre publik

Scen | Teater

Lyckliga gatan

Magnus Wetterholm

Regi: Lena Engqvist Forslund

Medv: Kostym, mask, scenbild:

Agneta von Gegerfelt. Ljus: Erik

Nordlander. Musikarr: Anders

Örtman. Koreografi: Catrine

Örtman Öskarsson. Medv: Bodil

Carr Granlid, Marie-Thérèse

Sarrazin, Magnus Wetterholm,

Rune Jakobsson, Lasse Forss,

Anton Hellberg, Lovisa Carlsson,

Alfred Stenegård Norr och

Theodora Källqvist.

Stadra teater, Västmanland

På Stadra teater frias det i år hämningslöst till den äldre publiken med igenkänning och de bästa minnena från förr. Sara Granath föredrar ändå teaterns mer litterära traditioner.

När Magnus Wetterholm kallar sitt egenskrivna stycke "Lyckliga gatan" är det lätt att ana vartåt det bärar. Särskilt som Agneta Gegerfelt pryder scenrummet med talet 34 på scenrummets fondvägg.

Stadra teater vid sjön Gröcken, norr om Nora, använder det populära tricket att bygga sin uppsättning kring redan kända och populära låtar. Ja, sådana som var slaggdängor för länge sedan och som en äldre publik kan sjunga med i.

Per Myrberg låg på Svensktoppen i 39 veckor med 34:an, svensk text av Olle Adolphson, om ett kårt hus som skulle rivas. Och på 60-talet rev man inte för att få luft och ljus i Strindbergs anda, utan för att skapa en modern värld, uppbyggd kring bilen.

"Lyckliga gatan" ifrågasätter den idén via invånarna i det gamla huset, som visserligen har dasset på gården, men håller ihop när det gäller. Med Lasse Forss som berättare och stadsplaneringskonsult presenteras en idylliserad version av hur det var förr, även om bettan stekte och getingarna anföll, som sommaren 1959.

Marie-Thérèse Sarrazin blir ett charmigt och känslomässigt centrum som Valerie i tobaksaffären, där det mest går att få, från lokal-tidningen till franska cigaretter. Där gläds alla åt Ingemar Johanssons knockoutseger över Floyd Patterson och Konrads (Magnus Wetterholm) tolv rätt på strykspillet, vilket leder till gårdsfest, dit alla är välkomna.

Ändå är det snurra på tråden mellan Konrad och Rune Jakobssons Waldemar, som tycks leva tillsammans helt utan konflikt med omvärlden, vilket förefaller osannolikt på 50-talet. Alfred Stenegård Norrs coole Benny har gjort Lovisa Carlsons Beatrice med barn, men det är ett problem bara i korta stunder. För när som

helst kan handlingen avbrytas av lite sång och dans, gärna med hela ensemblen.

Och när Bodil Carr Granlids Astrid efter många år berättar vem Beatrices far är, blir det inte så dramatiskt, utan främst en förevändning för att sjunga "Arri-viderci Franz, det blev en kort romans." Såna fina låtar fanns det förr!

Under uppsättningen sagoton lurar flera verkliga problem, personliga och samhälleliga, men de förblir påminnelser om en annan tid utan att fördjupas. Regissören Lena Engqvist Forslund har gått all in på det underhållande. Anton Hallberg är till exempel väldigt rolig som den skönsjunga italienskarchien Giovanni, som längtar efter mamma i Napoli. Och Theodora Källqvists Bette satsar helhjärtat på att vinna en tävling i tuggummibubblande.

"Lyckliga gatan" väcker både vemod och glad igenkänning hos publiken. Själv påminns jag om barndomens alla småaffärer: mjölkaffären, fiskaffären och "tobaksa". Där ligger uppsättningen värde. Ändå hoppas jag att pengarna räcker till att nästa år återuppta traditionen med dramatik om och av svenska författare.

Sara Granath

scen@svd.se

Vilka fina låtar det fanns förr! Det skriver SvDs Sara Granath efter att ha sett "Lyckliga gatan" på Stadra teater i Västmanland. Foto: Dragan Popovic

Lasse Forss som Herr Gustafsson, Alfred Stenegård Norr som Benny, Anton Hellberg som Giovanni, Magnus Wetterholm som Konrad, Marie-Thérèse Sarrazin som Valerie, Rune Jakobsson som Waldemar, Bodil Carr Granlid som Astrid.
FOTO: DRAGAN POPOVIC

Varmt och sympatiskt – men ibland också lättvindigt

Recension
Teater

I helgen var det premiär för Stadra Teaters sommarföreställning "Lyckliga gatan".

Värmen, gemenskapen och kämpaglöden för "34:an" är sympatisk, men vissa skämt hade kunnat strykas och givits plats för mer allvar och fördjupning, tycker NA:s recensent.

● "Lyckliga gatan"

Stadra teater, 30 juni
Manus: Magnus Wetterholm
Regi: Lena Engqvist Forslund
Kostym, mask, scenbild: Agneta von Gegerfelt
Kompositör: Anders Ortmann
Koreograf: Catrine Öрман-Oskarsson
Medverkande: Magnus Wetterholm, Rune Jakobsson, Marie-Thérèse Sarrazin, Bodil Carr Granlid, Lovisa Carlsson, Alfred Stenegård Norr, Theodora Källqvist, Anton Hellberg, Lasse Forss
Betyg: 3

Som titeln antyder kretsar handlingen kring en rad karaktärer som alla bor i huset "34:an".

Det är sommaren 1959, rekordmånga getingar i Sverige och Ingemar Johansson har blivit världsmästare i tungviktsboxning.

I tobaksbutiken arbetar godhjärtade men bitska Valerie, bra spelad av Marie-Thérèse Sarrazin. Butiken är något av berättelsens nav och dit kommer de boende i kvarteret på besök. Där avhandlas stora frågor som rör livets öden och drömmar, oönskade graviditeter och krossade förhoppningar, liksom vardagens mindre men likväl viktiga frågor som konflikter om prioriteringar och om hur pengarna ska räcka.

Historien tar sitt avstamp i en fest som hålls på gården, men där glädjen kommer av sig då det festrusiga sällskapet blir varse att kommunen planerar att riva deras kära hus. För trots alla dess brister älskar de sin gamla kåk och är beredda att kämpa för att kommunen ska ändra sig. Nyckeln blir den mystiske herr Gustafsson, spelad av Lasse Forss, som även är föreställningens berättarröst.

Butiken är något av berättelsens nav och dit kommer de boende i kvarteret på besök.

Det är en historia om drömmar och storslagna planer, om vardag och tristess. Men framförallt handlar den om gemenskap. Nostalgivärdet går nog inte att underskatta i en sådan här föreställning och i scenografin syns flera tidstypiska attribut. Ett av dessa är otippat ett tuggummi (!)

Samtidigt görs en del blinkningar med samtiden, som "preppare", rysshöt och rotavdrag.

Mötena mellan Valerie och de andra i persongalleriet rymmer förvecklingar och komiska situationer, i deras tillkortakommanden och egenheter. Där någonstans uppstår det problematiska, i balansgången mellan komik och allvar. Föreställningens tyngre delar borde fått ta mer plats och en del skämt kunde ha strukits och givits plats för mera fördjupningar av karaktärerna och deras relationer. Mindre av folkjusspel och buskis, mer av drama, för att hårdra det.

Skildringen av värmen, gemenskapen och kämpaglöden för det rivningshotade huset är sympatiskt, men vissa trådar vidrörs för lättvindigt och knyts inte ihop. Som abortfrågan eller dödliga sjukdomar.

Och det förblir även oklart vilken relation Konrad har till Waldemar. Där blir det för spretigt och yvigt. Några lager till hade inte skadat.

En av föreställningens förtjänster är de många musiknumren som bjuder in publiken att sjunga med. Vilket de gjorde. Inte minst i "Lyckliga gatan", själva temat för historien om 34:an och de många rivningsprojekt som präglade Sverige när bostadsområden och stadsplaner skulle moderniseras. Mikrofoner skulle däremot behövas på skådespelarna för ibland var sången väl volymsvag.

Det stora utropstecknet var unge Anton Hellberg, som spelar den intensiva italienaren Giovanni med autentisk brytning och starka känslor. Han har en riktigt stark sångröst och i sitt första musiknummer trollband den publiken, ackompanjerad av glimrande gitarrspel. Han är ett begynnande stjärnskött.

Samuel Borg

Kulturdelen

Hem Krönika Kulturbloggen Dixit Helgesson Resor Essä

Hem » Recension, Scen » Scen: Lyckliga gatan på Stadra Teater

Scen: Lyckliga gatan på Stadra Teater

Inlagd av Kulturdelen Recension, Scen söndag, juni 30th, 2024

Lyckliga gatan

Stadra Teater, premiär 29 juni 2024

Manus: Magnus Wetterholm

Regi: Lena Engqvist Forslund

Kosym, mask och scenbild: Agnes von Gegerfelt

Ljusdesign: Erik Nordlander

Musikarrangemang: Anders Ortman

Koreograf: Catrine Öрман Oskarsson

Medverkande: Magnus Wetterholm, Rune Jakobsson, Bodill Carr Granlid, Marie-Thérèse Sarrazin, Lasse Forss, Anton Hellberg, Lovisa Carlson, Alfred Stenegård

Norr, Theodora Källqvist samt elever från Nora Kulturskola.

För första gången har Stadras teaterchef **Magnus Wetterholm** själv skrivit ihop sommarens uppsättning i teaterladan intill herrgården där i Bergslagen. Ett sant kulturunderverk i länet, men som snavade lite förra året under sin drygt 25-åriga resa, när det blev en lite trög men också dyr uppsättning kring psalmskrivaren Johan Olof Wallin.

Nu satsar Stadra på lite mer "cozy rom" som väl det amerikanska uttrycket är för en slags mys-romantik-nostalgi. Det är 1959, Ingo har just slagit knock på Floyd i New York och invånarna på den lilla gatan i det svenska samhället är gulligt exalterade. På scenen ser vi entrén till 34:an, en tobaksaffär och några bostadshus i bakgrunden. Vi ser

tidningarna *Se* och *Husmodern* och vi hör surret av ilska getingar. Detta är "Lyckliga gatan" den varma sommaren 1959 och vi får följa nio av invånarna, äldre och yngre i ett fint sammansatt persongalleri à la Staffan Göthe.

Men det går väldigt trögt i början. Magnus Wetterholm har lite att lära när det gäller att på kort tid – och i kärnfulla repliker – måla upp spänning och karaktärer. Men en kringlufsande man med portfölj planerar något ändå: vi anar att det finns planer i portföljen att jämna gatan med marken. Små, individuella berättelser formar sakta personerna. En övergiven tobakshandlerska som söker en man, en licaledes ensamstående mor som bär hemligheten vem pappan var och ett homosexuellt par, Konrad och Waldemar, spelade av Stadras grundpelare Magnus Wetterholm och **Rune Jakobsson**.

Lasse Forss som Herr Gustavsson, Alfred Stenegård Norr som Benny, Anton Hellberg som Giovanni, Magnus Wetterholm som Konrad, Marie-Thérèse Sarrazin som Valerie, Rune Jakobsson som Waldemar, Bodill Carr Granlid som Astrid. Foto © Dragan Popović.

Så kommer Giovanni!! Den italienske invandraren som kunnat lämna sitt fattiga Neapel – och älskade "Mama" – för ett jobb på Lindgrens mekaniska. Och SE DÄR!

Anton Hellberg som Giovanni. Foto © Dragan Popović.

och kritisk. För jag tycker att den behandlas lite respektlöst. Inga uppgifter om musiken finns i programmet. En annan sak är att väldigt få av låtarna ÄR från tiden som skildras. Ta bara titellåten och även "34:an" som lockar publiken till skön allsång. De – och de flesta andra som används – är från 60-talet och till och med sent sådant, eller 70-talet.

Giovanni sjunger för mig helt okända italienska låtar. När det faktiskt finns underbara från tiden, som t ex "Sole, sole" eller "Volare". Nåväl, detta ska inte bli någon musikhistorisk lektion och Stadra har sin konstnärliga frihet att slå mina mästrande fingrar på. En viktigare invändning är kanske att musiken lite för sällan används för att fördjupa eller föra handlingen vidare. Tillsammans med annat som skildras i föreställningen, parkeringshus, rivningsraseriet, husockupationer och kanske även den begynnande acceptansen för samkönade förhållanden så fick jag nog tanken att handlingen egentligen borde varit förlagd till 60-talet...

De musikaliska arrangemangen av **Anders Ortman** är ojämnare än vanligt. Där finns en nästan överjordiskt vacker version av den fina låten från musiken *Mannen från La Mancha* (spelad i Örebro på 1980-talet) med titeln "Mellan dröm och verklighet" och där finns heltöntigt och oinspirerat arr. av Ann Louise Hanssons "Arrivederci Frans". Och: vad jag önskat att Ortman – och kanske någon till – fått spela LIVE på scenen. Förinspelade bakgrunder blir *plastiga*.

Men mycket ska berömmas. Välsynkroniserade dansscener, väloljat ensemblespel, charmigt naturliga ungdomar från Stadras egen scenskola och denna teaters smått berömda värme som alltmer strömmar till oss från scenen ju längre föreställningen går.

Martin Dyfverman

Nu sprakar det till i uppsättningen. **Anton Hellberg** är helt oemotståndlig i rollen. Är "italiensk" på alla typiska sätt vi vet – men lyckas ändå undvika att klampa i fördomsfullhet eller stereotypet. Han är helt enkelt sprudlande härlig och ger föreställningen det där extra, roliga som når långt över scenrampen.

Marie-Thérèse Sarrazin, med tobaksaffären, har också den naturliga charm som gör att pjäsen växer allt mer och vi blir intresserade av de många livsödena. Särskilt fint tycker jag Konrads och Waldemars ömma och bråkiga förhållande skildras av Wetterholm/Jakobsson. Det görs bland annat med en innerlig version av Ted Gärdestads melodi "Jag ska fånga en ängel".

Då är vi inne på musiken och dess roll i föreställningen. Där är jag lite frågande –

Lovisa Carlson som Beatrice, Theodora Källqvist som Bette, Marie-Thérèse Sarrazin som Valerie, Rune Jakobsson som Waldemar, Bodill Carr Granlid som Astrid, Magnus Wetterholm som Konrad, Alfred Stenegård Norr som Benny, Anton Hellberg som Giovanni. Foto © Dragan Popović.

ARTIKLAR

OM BENNY ABRAHAMSSON

30 juni 2024

NU ÄR DET SLUT PÅ GAMLA TIDER

Stadra Teater har alltsedan starten 1998 botaniserat i den svenska litteraturhistorien för att på så vis lyfta fram framstående klassiska författarskap. Men årets sommarföreställning bryter mönstret eftersom det är en debutant som skrivit manus till pjäsen *Lyckliga gatan* som hade upremiär i går. Det är teaterns konstnärlige ledare Magnus Wetterholm som fattat pannen och föreställningen är, som upphovsmannen, varm och underhållande.

Det är inte stor litteratur men för alla med tillräckligt många årsringar i sig är igenkänningsfaktorn hög och ämnet är alltid aktuellt. Lägg till en ensemble där alla är på tårna och fyller sina rollgestalter med liv, lust och en påtaglig känslighet för personens karaktär samt ett dussintal välfunna och i sammanhanget väl fungerande sånger så kan nog herr teaterdirektör räkna med kö till biljettkassan. Ämnet ja, Rivningsraseri, maktens syn på boendet och medborgarinflytande, eller snarare bristen på inflytande, står alltid på dagordningen. Scenbilden visar en tobaksaffär till höger och till vänster en port med nummer 34 ovanför och en innergård med två stolar och ett bord. Tobaksaffären skyltar med teckningar som *Se och Bildjournalen* och har lösgodis, till exempel ettöres, på disken. En man kommer in och säger Det var en gång. Så börjar sagor men det här är ingen saga, det hände på riktigt. Det är den 27 juni 1959 och i går kväll satt alla klistrade framför radioapparaterna och hörde hur Ingemar Johansson vann över Floyd Patterson och blev världsmästare i tungviktsboxning. Jag var uppe till fyra i natt konstaterar Astrid och skojboxas med Valerie.

Det är mycket hett denna sommar som också plågas av getingar. Löpsedeln utanför tobaksaffären har rubriken Varför fungerar stadens vattenledningar så dåligt. Den byts i andra akten ut mot Värsta getingplågan - så skyddar du dig och nog påminner den om kvällspressens löpsedlar av idag. Mannen är konsult, anställd på Tidlös, och heter Per-Inge Gustavsson (Lasse Forss). Gustavsson säger mycket tidigt i föreställningen att Sverige ska bli världens modernaste land och i akten avslutade föreslår konsulten den moderna staden med bilen i centrum.

Lasse Forss, Alfred Stenegård Norr, Anton Hellberg, Magnus Wetterholm, Marie-Thérèse Sarrazin, Rune Jakobsson och Bodil Carr Granlid: stolar för krytställes. Foto: Dragan Popovic

Sedan kommer de in en efter en. Där finns Astrid (Bodil Carr Granlid) som är ensamstående mamma till Beatrice (Lovisa Carlsson). Astrid skulle ha blivit något, men kärn stack och hon anställdes på ett pappersföretag. Nu funderar hon på att ta upp franskan igen, på Hermods. Men dottern är bra, hon har med beröm godkänt tillägger Astrid.

Det inte Astrid vet är att Beatrice är med barn och deppar. Nyse tog jag studenten, nu är livet slut snyftar Beatrice och ber Valerie (Marie-Thérèse Sarrazin) om hjälp med att ta bort barnet. Jag vill ha ett liv, jag vill ha drömmar säger Beatrice. Benny (Alfred Stenegård Norr) är pappa till det ofödda barnet och han vill ta ansvar och behålla barnet. Benny är klädd i svart skinnpej, blå jeans och har bakstrukt oljigt hår medan Beatrice är klädd i en gullig rosarutig klänning och har hövolmsfrisyr.

Valerie driver tobaksaffären men drömde om att bli flygvärdinna. Valerie klagar över att hon är så ensam om natten, bara med *Åftonbladet* som sällskap. Hon är rädd för att inte säga skrällsagen för getingar och jämför getingar med karlar. De kommer när det blir hett, sen får man ett etick och så fösvinner de säger Valerie.

Waldemar (Rune Jakobsson) är journalist på *Dagligt Allehanda* och mycket nöjd med sin artikel om stans dåliga vattenledningar. Han vill gärna se artikeln i tryck i tidningen och berättar att han inte står högt i kurs hos chefredaktören och tidigare mest fått skriva om bortaprunna katter och för korta julgränar. Waldemar bor tillsammans med Konrad (Magnus Wetterholm) som arbetar i en herrekperingsbutik. Konrad har lätt för att överdriva och slösar enligt Waldemar med pengarna. Varför måste du förminka andra för att göra dig själv stor replikerar Konrad när Waldemar går på som väst.

Giovanni (Anton Hellberg) har sina rötter i Neapel och kom till Sverige för att arbeta och tjäna pengar. Han älskar sin mamma.

Bette (Theodora Källqvist) är kompis med Beatrice och satsar på att vinna nästa lördags tävling i ett blåsa tuggummibubblor. Hon övar och övar.

Bodil Carr Granlid, Theodora Källqvist, Alfred Stenegård Norr och Lovisa Carlsson. Foto: Dragan Popovic

En gemensam nämnare är kåken, 34-an. Den är nedgången och konsulten föreslår att 34-an ska rivas. Han har själv bott där och minns hur han fick stampa i golvet för att skrämma bort råttorna när han besökte utedasset. Konrad talar om det trevliga knarret i parketten och alla är överens om den goda grannsamman i 34-an.

Konrad vinner 53 322 kronor och 25 öre på stryktipset och vill ringa till Putte Kock för att tacka. Nu kan vi göra resan till Sicilien säger Konrad till Waldemar.

Vinsten ska firas med krytkalas på innergården och fram plockas ett antal flaskor med den klassiska rödsvarta Vino Tinto-etiketten. Det är en glädjens dag. Vi trivs så bra ihop, grannarna hjälper varandra och ställer upp för varandra konstaterar Waldemar. Giovanni berättar att hemma i Neapel äter alla pizza men ni äter rättmos med fläsk men blir rättad. Rotmos heter det. Rotmos och rotavdreg kommenterar Giovanni.

Benny kommer till Valerie för att köpa cigarett. Valerie har tagit hem 100 paket Gauloise som Benny beställt. Men nu vill han köpa mentholcigarett, för hälsans skull. Köp Gauloise, annars gör jag livet surt för dig muttrar Valerie.

Bette vill köpa tuggummi på krita.

Beatrice och Bette konstaterar att schlagern för i år heter Augustin och alla stämmer in i sången.

Kommunen har beslutat riva 34-an och bygga parkeringshus på tomten. Konsult Gustavsson ångrar sig, de äldre är benägna att ge upp men ungdomarna vill ta upp kampen och slipar på argumenten mot rivningsraseriet. Vem ska skriva artikeln? Giovanni försöks, men han är rädd. Konrad vet vad räddla är, när någon kommer smygande bakom honom i natten. Men det tar vi sen, tillägger Konrad när en av kvinnorna ber honom berätta mer.

Det dansas och sjungs i *Lyckliga gatan*. Foto: Dragan Popovic

Denna kåk har varit väran uti många herrans år, nu ska hela rasket rivas, nu är det slut på gamla tider, nu går 34-an i himlen in är några spridda rader från Per Myrbergs 1960-tals hit. Minnena kommer så ofta till mig, nu är allt borta jag fattar det ej. Tystnat har leken, tystnat har sången, högt över marken svävar betongen, när jag kom åter var allt så förändrat, trampat och skövat, fördärvat och skändat kommer från *Lyckliga gatan*, en annan lika känd sång från samma sextital och båda sammarfattar väl andan i andra akten där ensemblen delar ut flygblad och får med sig publiken i dessa kompositioner.

I en epilög avslöjas ved som hände och hur det gick för de inblandade. *Lyckliga slut* sida vid sida med sorgligt gripande avsked.

Zing! Went The Strings Of My Heart, Mellan dröm och verklighet (*The Windmills Of Your Mind*), Danseuse, Fait accompli är några av sångerna. Arrivererci Frans är en annan som framförs frejdigt av Astrid när hon avslöjar namnet för Beatrice på hennes dittills okände pappa. Jag vill fånga en ängel sjunger Waldemar till Konrad och undrar om Konrad vill vara min ängel i sjunde himlen. Konrad svarar - i det läget har resmålet ändrats från Sicilien till en kyrka i Dubrovnik där under sker - att han nog vill se kyrkan även om han har en ängel framför sina ögon.

Konrad och Waldemar gnabbas, ömsint och kärleksfullt.

Lena Engqvist Forslund, regi, har tillsammans med ensemblen sett till att sångerna - flertalet är inte från 1959 - passas in på ett bra sätt och förmerar det just sedda och hörda. Ingen står rakt upp och ned och sjunger utan framförandet är livfullt koreograferat av Catrine Öрман Oskerson. Agneta von Gegerfelt, kostym, mask och scenbild, fångar inte minst i klädseln tidsandan.

Lyckliga gatan handlar om vardagsmänniskans drömmar och vedermödor. Dessa framställs utan storvåna åthävor med en varm och stillsam humor. Och skådespeleriet är som sagt utmärkt.

Benny Abrahamson

<https://bennyabrahamsson.art>

Lyckliga gatan...

händelser i hettan sommaren -59

Då publiken bänkade sig på teatern mötte de en scenografi föreställande ett hus med nummer 34 och dess utemiljö. Då 34:an var så välkänd från schlageren med Per Myrberg fick huset nästan en egen roll. I 34:an fanns inrättningen Erikssons tobak och tidningar, en affär som var en samlingspunkt där man kunde ta del av de senaste nyheterna och få reda på vad som rörde sig i kvarteret.

Pjäsen tog sin början lördagen 27 juni 1959, det vill säga dagen efter att den berömda boxningsmatchen i New York hade gått av stapeln, då Ingemar Johansson besegrade Floyd Peterson. I första akten presenterades alla husets innevånare och publiken fick följa deras relationer, konflikter, och drömmar. Där var Valerie som var innehavare av tobaksaffären, den ensamstående mamman Astrid och hennes dotter Beatrice, som anförtror Valerie att hon blivit med barn. I den stora våningen i huset bodde Waldemar, journalist på Dagligt Allehanda, och hans kamrat Konrad, verksam som försäljare på Wettergrens herr.

I huset fanns likaså italienaren Giovanni, en arbetskraftsinvandrare som av olika anledningar blivit tvungen att ge sig iväg från sitt gamla land. Publiken fick lära känna Bette, en ung flicka med drömmar om att bli något stort samt Benny, raggaren som gjort Astrids dotter med barn. Snart blev publiken även presenterad för Herr Gustavsson, en konsult med uppdrag att komma fram till hur man bäst kunde riva 34:an. Därmed blev han pjäsens yttre hot, en person som riskerade förstöra husets gemenskap.

Då akt 2 började var 34:ans invånare nedslagna och väl införstådda med rivningshotet. För pjäsens äldre personer var uppgivenheten påtaglig. Istället blev det de yngre som tog upp kampen för att rädda huset, bland annat genom att föreslå att Valerie skulle charma och övertyga Gustavsson att göra konsultrapporten mer nyanserad till deras fördel. Med nyvunnen lust att kämpa för huset startade de en namninsamling och började demonstrera. I demonstrationsscenen var skådespelarna ute bland publiken och bröt på det sättet den fjärde väggen.

Pjäsen avslutades med att flera år hade gått och huset var rivet. Publiken fick se, höra och veta vad som hände i de olika personernas liv och hur det gick för dem alla.

En viktig del i pjäsen var sångerna och musiken. Alla roller hade egna sånger som fick förhöja varje karaktärs liv och berättelse. Sångerna målade med en bred palett och innehöll allt från Benny Andersson till American songbook, fransk popsång, Ted Gärdestad, Rufus Wainwright, schlagers eller till Danmarks vinst i Eurovision 1963.

I denna uppsättning ville vi närma oss Nora kulturskola och låta flera av deras många begåvade ungdomar delta. De fick blomma ut i en av scenerna i första akten. Genom detta samarbete kunde vi inleda de första sceniska kontakterna med kulturskolan och dess ungdomar.

Inspiration till manus kom från målningar av Olle Olssons bildvärld och det Hagalund som han skildrat. Pjäsen ville ställa frågor om vår livsmiljö och lyfta fram människors möjlighet att påverka de samhällsförändringar som rör bostäder och annan bebyggelse. Vi ville ta fasta på ord som civilkurage och grannsämja, acceptans och vardagsdramatik, längtan och drömmar.

Slutscenen i Lyckliga gatan. På äldre dagar finner pjäsens Valerie och Per-Inge Gustavsson lyckan. Bakom dem ser Konrad förnöjt på att livet går vidare för de båda.

Början på Lyckliga gatan. Ingemar Johansson har just blivit världsmästare i boxning och alla i 34:an jublar. Upptill från vänster Magnus Wetterholm som Konrad, Rune Jakobsson som Waldemar, Lasse Forss som Per-Inge Gustavsson, Anton Hellberg som Giovanni, Lovisa Carlson som Beatrice. Nedan, förutom nämnda på övre bild Theodora Källqvist som Bette, Alfred Stenegård Norr som Benny och längst till höger Bodil Carr Granlid som Astrid.

Föreställningen började med Zing! Went the strings of my heart, en klassiker från American Songbook. Den koreograferades av Catrine Öрман-Oskarsson. En ensemblescen full med spelglädje.

Bodil Carr Granlid, som den ensamstående mamman Astrid och Marie-Thérèse Sarrazin som tobaks- och tidningshandlaren Valerie. De prövar varandra och kan inte låta bli att berätta "det senaste" om de övriga i 34:an.

Valerie blottar sig, snart börjar hon sjunga Dansevis, om längtan efter kärleken.

Den ena gruppen med barn från Nora kulturskola. En kort scen där de fullkomligt stormade in hos Valerie för att köpa lösgodis.

Den andra gruppen från Nora kulturskola.

Valerie har ett fasligt sjå att hinna med i beställningar av godis då alla ska ha olika.

Mor och dotter i en scen där de söker samförstånd. Lovisa Carlson som den frihetstörstande Beatrice och Bodil Carr Granlid som den strävsamma Astrid.

Valerie höjer rejält på ögonbrynen när hon får höra senaste nytt i sin tobaksaffär.

*Konrad, den framgångsrike försäljaren på Wettergrens herr, är lycklig efter en lysande försäljning. Eller hittar han bara på?
Konrad spelades av Magnus Wetterholm.*

Journalisten Waldemar är för det mesta sedd över axeln av sin chef. Men tillslut får han äntligen göra sitt grävande reportage och kommer på ettan i tidningen.

Konrad har prickat in alla rätt på stryktipset och vinner en herrans massa pengar. Lyckan är fullständig och snart börjar sångnumret Bewitched, bothered and bewildered. Allt leder till att det blir fred mellan Konrad och Waldemar.

Konrad och Waldemar drömmer om allt de ska få uppleva, om möjligheter bortom livets vardag i 34-an.

Giovanni, gestaltad av Anton Hellberg kommer snart bryta ut i en av många sånger. Rollen kryddades extra fint med Antons excellenta italienska brytning.

Momentet alldeles innan Konrad inser att han vunnit en otroligt stor summa på stryktipset, pengar som gör att hela livet kan förändras.

Waldemar dundrar och går på.

Waldemar söker Konrad.

Bette, gestaltad av Theodora Källqvist, i ett ögonblick av lycka och drömmar. Längre fram ska hon vinna första pris i tävlingen Årets tuggummibubblare. Valerie till höger, alltid beredd att lyssna, ge värme och trösta.

Slutscenen i akt 1 med den uppsluppna gårdsfesten. Giovanni berättar om hur man gör hemma i Italien för att bli av med ilska - man kastar porslin i backen "och det är jätteskönt".

Årets schlager 1959 var Augustin, en sång som var med i Eurovision. Akt 1 avslutades med ett vildsint dans och sångnummer med denna schlager. Flickorna flög fram och killarna tog emot.

Astrid i sång och dansnumret Arrivederci Frans, ett svar på den skitstöveln till karl som funnits i Astrids liv. Ungdomarna är solidariska och dansar med.

Giovanni berättar historien om varför han var tvungen att lämna Italien och om en mamma och en flickvän som blev kvar. Snart börjar Fait accompli, en sång som fick det att vibrera i salongen. Bette lyssnar och lär.

Waldemar i en glädjeyttring gör Valerie exalterad.

I akt 2 sluter sig alla samman för att rädda sitt hus. Herr Gustavsson är nu på "rätt" sida genom Valeries försorg. Giovanni färdigställer flygblad på stencileringsapparaten.

Demonstrationståg, flygblad, namninsamling, protester. Allt görs för att rädda 34-an från rivning.

Slutscen - Konrad betraktar sina vänner från "andra sidan". Han slapp i alla fall uppleva när huset revs...

Lena Engqvist Forslund, Magnus Wetterholm och Marie-Thérèse Sarrazin ser alla fram emot premiären.

Teaterdirektören redo att lyfta med sin första egenskrivna

Nora

På lördag har teaterföreställningen "Lyckliga gatan" premiär vid Stadra teater. För första gången har teaterdirektören Magnus Wetterholm själv skrivit manus – med inspiration från sin egen ungdom.

– Det är en glädje förknippad med mycket nervositet, säger han till NA.

Vattnet i sjön Grecken glittrar. De senaste dagarnas kyliga försommarsvårer har slagit om och värmen verkar göra ett snabbt återbesök just den här förmiddagen. Stadra visar upp sitt allra vackraste jag. Premiären av årets sommarföreställning "Lyckliga gatan" närmar sig.

– Premiärveckan brukar

likna ett flygplan som står på startbanan. Motorerna börjar dundra och man känner att nu snart lyfter vi, och så sätter vi fart och så lyfter det upp. Och man tror inte att man kan lyfta så, men så gör man det, säger Magnus Wetterholm, och gestikulerar med armarna som om han var ett flygplan.

– Ja, det är lite magi över det hela, fyller skådespelaren Marie-Thérèse Sarrazin i.

Hur känns det?

– Jag var jättenervös på kollationsringen. Nu är det det konkreta arbetet som gäller, men ibland kommer tankarna upp, säger Magnus Wetterholm.

– Jag tror att de kommer älska det, säger Marie-Thérèse Sarrazin.

Bakom sig har de, tillsammans med de 14 övriga som arbetar med föreställningen, drygt två veckor av in-

tensivt repetitionsarbete när NA är på besök. Tre minst lika fullspäckade veckor återstår.

Stadra teater har satt upp sommarföreställningar under flera år vid Stadra gård. Men i år är det lite extra speciellt. För första gången har Magnus Wetterholm själv skrivit manus, ett arbete han började med redan i höstas när han la fram sin idé för regissören Lena Engqvist Forslund.

– Jag ringde till Lena och var nervös. Hade Lena sagt "Jag tror inte riktigt du går i land med det här", då hade jag lagt ner. Men jag fick ett bejakande, säger Magnus.

– Det är en alldeles utmärkt idé, tänkte jag. Det som har varit svårigheten är ju tiden. Vi har haft tiden emot oss, för det tar tid att skriva en pjäs, säger Lena

Engqvist Forslund, som i år regisserar sin fjärde föreställning vid Stadra teater.

"Lyckliga gatan" utspelar sig under sommaren 1950. Den kretsar kring innevärdarna i huset 34:an, en brokig samling människor med plötsligt får veta att huset de bor i ska rivas för att de styrande i staden vill bygga nytt och mer modernt. Beslutet, som har tagits över deras huvuden, leder till att grannarna bildar en protestgrupp. De vill rädda 34:an och deras granngemenskap.

Inspiration till föreställningen har Magnus Wetterholm bland annat fått från den aktionsgrupp han var med i som ung i mitten av 70-talet i Nora. Aktionsgruppen för Eliassonska gården stred för att rädda ett gammalt vackert trähus i

staden som politiker ville riva för att i stället göra plats för parkeringshus, berättar Magnus.

– Vi var en grupp med ungdomar som var mellan 17 och 20 år och som var uppe på barrikaden och ville strida. Vi knackade dörr och hade namnlista, jag tycker vi var jättemodiga. Det är absurt att tänka att man då hade planerat, vad jag vet, för fyra eller sex parkeringshus i Nora. Inställningen var ju bilen, säger han.

Den här typen av protestgrupper fanns inte bara i Nora, utan även i flera andra städer i Sverige under den här perioden. Protesterna handlade om att bevara gamla, vackra kvarter och miljöer i stället för att riva dem, bygga nytt och modernisera. Men det var också en slags protest mot etablis-

manget och politiker, enligt Magnus och Lena.

– Det har blivit frågeställningar som jag har dragit till den här pjäsen: hur ska vi bo, var får vi bo, vem får tycka något, vem har rätt att säga något? För det är det som händer för de här människorna i pjäsen, säger Magnus Wetterholm.

– Ja, det är mycket som finns med i pjäsen som är Magnus väldigt konkreta erfarenheter och det är ju jättekul, fyller Lena Engqvist Forslund i.

Hur har det varit att själv skriva manus för första gången?

– Jag tycker det är väldigt roligt, sedan tänker jag ibland: "Gud vad pinsamt, varför använde jag sådana ord". Men ibland blir jag också oerhört lycklig, säger Magnus Wetterholm och fortsätter:

NA
Söndag 23 juni 2024

Scenografen Theresa Molis jobbar för fullt med scenografin till pjäsen.

Anton Hellberg i blå skjorta till vänster spelar karaktären Giovanni i föreställningen.

**Fakta: Lyckliga gatan
- händelser i hettan
sommaren - 59**

Premiär 29 juni, spelas till 11 augusti

Manus: Magnus Wetterholm

Regi: Lena Engqvist Forslund

Scenbild, kostym och mask: Agneta von Gegerfelt

Kompositör: Anders Örtman
Koreografi: Catrine Örtman-Oskarsson

Ensemble: Magnus Wetterholm, Rune Jakobsson, Marie Thérèse Sarrazin, Bodil Carr Granlid, Lovisa Carlson, Alfred Stenegård Norr, Theodora Källqvist, Anton Hellberg och Lasse Fors

- Det är väldigt, väldigt intressant att ge sig in i en skrivprocess. Var kommer det ifrån, hur kan jag hitta en dramaturgisk linje, hur får jag pang-på-rödbeten redan i scenens början så det inte dras ut för länge, hur undviker jag att det blir för pratigt?

En av de största utmaningarna med att skriva själv har varit att våga tro på att berättelsen och manuset håller, säger Magnus.

- Jag hade en väldigt nervositet när jag skulle skicka ut det. Jag skrev först en gång och kastade, sedan skrev jag om en gång i december. "Nej, det här håller inte ihop", sa Lena. Så jag skrev om i januari. "Nu börjar vi närma oss", sa Lena, så jag skrev om lite till. Det har gått tre-fyra varv.

- Utan två bollplank hade jag inte gått i land. Det ena är Lena och så är det en av skådespelarna också, säger han.

Att få bestämma mer över de olika karaktärernas öden har varit roligt och spännande, berättar Magnus, som exempelvis har valt att ta död på karaktären Konrad

som han själv spelar i föreställningen.

- Jag bestämde att nu ska jag ta död på mig själv. Och tjejerna ska snacka skit, de ska vara skitsnackare. Och ett riktigt praktgräs ska vi ha på scen, för att det är så kul!

Förutom aktionsgruppen i Nora har Magnus även hämtat inspiration från konstnären Olle Olsson i Hagalund. Det blir också en hel del sång och musik, något som genomsyrar och binder ihop hela pjäsen. Ambitionen är att publiken ska ha roligt och få skratta.

- Det är som en saga det här, en verklig saga och där jobbar vi inte bara med realism utan rätt vad det är börjar någon sjunga utifrån en situation i pjäsen. Det blir lite som egna bubblor, det tänker vi ska bli väldigt lustfyllt, säger Lena Engqvist Forslund.

- Vi verkligen längtar efter vår publik. En föreställning är inget utan sin publik och eftersom de här karaktärerna som vi framför är så allmängiltiga tror jag att det kommer vara ett jättestort möte. Alla kommer att känna igen någonting hos oss.

Det är det vi behöver i vår värld, riktiga mänskliga möten och det är det vi kan bidra med, säger Marie-Thérèse Sarrazin.

Klockan har slagit repetitionslags och några av de andra skådespelarna börjar droppa in. Ute på gräsmattan framför den avlånga, ljusgula stenbyggnaden som inhyser Stadra teater steker solen. Men där inne bakom de tjocka stenväggarna är det betydligt svalare, så Lena drar på sig en svart vinterjacka innan hon går in. Magnus dricker upp den sista kaffeslatten innan han samlar ihop papperna med det egenskrivna manuset och sina repliker.

Kommer du vilja skriva själv igen?

- Det kan mycket väl tänkas. Det är en glädje förknippad med mycket nervositet. Jag är djupt tacksam över att ha blivit bejakad av regissör och av skådespelare och scenografer. Sedan får vi se hur publiken kommer reagera, säger Magnus Wetterholm.

Text och foto:
Britta Kramsjö
britta.kramsjö@stadra.se

Kulturdelen

Hem	Krönika	Kulturbloggen	Dixit	Helgesson	Resor	Essä
-----	---------	---------------	-------	-----------	-------	------

Hem » Recension, Scen, Uncategorized » Scen: Mellan dröm och verklighet på Stadra Teater (Teaterfoajén i Nora)

Scen: Mellan dröm och verklighet på Stadra Teater (Teaterfoajén i Nora)

Inlagd av Kulturdelen Recension, Scen, Uncategorized söndag, november 10th, 2024

Mellan dröm och verklighet

Stadra teater, Teaterfoajén i Nora, premiär 9 november 2024

Idé och manus: Magnus Wetterholm

Regi och scenografi: Rune Jakobsson

Medverkande: Magnus Wetterholm och Matts Norman

Tröst är ordet när Foajén bjuder på en ny musikkföreställning i novembermörkret.

Tröst är den mjuka och varma filt som vi behöver nu och som **Magnus Wetterholm** som en sann människovän erbjuder på sin lilla, men ack så känslostarka scen. En av landets absolut minsta.

Scenväggarna, pianot och till och med publikens sittplatser är draperade med gosdjur av alla sorter. Jag fick flytta ner en liten giraff och grannen en vit, mjuk säl.

En knapp timme får vi en mental terapi, en själslig massage kan man väl säga. Med Magnus förmåga att välja talande och starka sångtexter

och **Matts Normans** förmåga att lyhört och lite humoristiskt ackompanjera på sitt piano. De två är så oerhört samspelta, det är roligt att bara iakttä pianistens sätt att följsamt invänta exakt rätt ögonblick.

Här finns överraskningar som till exempel "Cirkus" av Christina Kjellson där vi får vara med om färgen, ljuset och spänningen under en cirkusföreställning tillsammans med en rad världscelebriteter. Två texter av Östen Warnerbring, "I en ensam telefonkiosk" och "15 minuter till Eslöv". Den första ett laddat kärleksdrama. Den andra en oeffterhärmligt rolig förälskelse fylld av olja och mopedmeck.

Magnus sammanbindningar av sångerna är tankeväckande och existentiella. Till synes enkla. Men de träffar hjärtat i sin igenkännlighet. Jag får tanken att det här är precis vad många av maktens räknenissar skulle behöva höra lite oftare: hur det är att vara människa, med all oro, drömmar och längtan. Långt bortom de fyrkantiga beräkningarna i konsulternas förslag. Det må handla om busslinjer eller vårdcentraler. Två aktuella frågor i närområdet.

Någon låt kunde väl ha strukits när det gäller konkurrens om texternas täthet. Men tröst – och livsuppmuntran – får vi. Och en rolig överraskning på slutet, efter att vår stackars hjälte efter många försök äntligen lyckats somna.

Martin Dyfverman

Magnus Wetterholm. Foto @ Dragan Popović

Mellan dröm och verklighet –

en sömnlös kabaré

I Nora gav vi för fjärde året i rad en produktion i det lilla formatet på Teaterfoajén. På denna miniteater har vi möjlighet att för publiken spela uppsättningar med ett mycket nära tilltal och det lilla formatet ger unika upplevelser. *Mellan dröm och verklighet* hade premiär lördagen 9 november och var ”ett nattligt stycke för en aktör och en musiker”.

Handlingen utspelade sig en natt då sömnen återigen lyste med sin frånvaro och där minnen från förr gjorde sig gällande. En bärande del i föreställningens berättelse var sångerna. Till denna uppsättning valde vi ut tio sånger som har framförts eller komponerats av allt från Michel Legrand till Gunnar Wiklund, Östen Warnerbring, Christina Kjellson och Michelle Pfeiffer. Utmärkande för uppsättningen var att sångernas innehåll för det mesta drev föreställningen framåt.

Då handlingen kretsade kring sömnlöshet och om att ligga vaken om nätterna ställde den även frågor om varför sömnen inte ville infinna sig. Efter hand blev det allt tydligare att en oavslutad och ofullgången relation var en av anledningarna. För mannen i handlingen var det allt han gick och bar på, det aldrig utsagda och en svårighet att säga förlåt som fortsatte påverka honom under en lång tid. Därmed kom föreställningen att handla om hopp, förlåtelse, tröst, drömmar och visioner.

Tidigt i processen kom tankar på att låta gosedjur vara del av uttrycket då vi hade hämtat inspiration från Staffan Westerbergs och Beppe Wolgers världar. Fonden bestod av en hel vägg med gosedjur och på varje stol i salongen satt olika slags gosedjur. Allt detta blev mycket uppskattat av publiken. Vi lyckas skapa en föreställning som både var inkännande och humoristisk.

En natt då det är omöjligt att sova. En natt då allt händer.

Innan Cirkussång finns trösten där hos några gosedjur.

Mitt i sången Tala närmre tror sig aktören kunna ringa upp Monica Zetterlund. Går det, mitt emellan en dröm och en verklighet? Sången är för alltid förknippad med Gunnar Wiklund.

Hur gör man när sömnen inte vill infinna sig? Man kan försöka läsa namn och telefonnummer i telefonkatalogen, sida upp och sida ner.

Pianisten och björnen Matts Norman bryter in i föreställningen. Aktören i sängen är minst sagt förskräckt.

Avslutningssången Snurra min jord, då hela rummet snurrade med.

Snygga sånger

Snygga Sånger var ingen soloföreställning, där medverkade också dockan och pianisten.

Snygga sånger –

produktion från 2023

Efter *Det kom så mycket emellan* år 2021 och *Minnen från Jalta* år 2022, vilka var föreställningar som primärt byggde på talad text, blev *Snygga sånger* något nytt och hade premiär hösten 2023. Teaterfoajéns lilla rum blev en utmaning för Magnus Wetterholm som genom åren haft sång och musik som del av skådespelaruttrycket. Intimiteten på den lilla scenen och närheten till publiken krävde att uttrycken hölls tillbaka.

Tio sånger ur svensk, finlandssvensk, fransk och amerikansk sångskatt valdes ut. Under flera år har musikern Matts Norman medverkat i olika sammanhang på Stadra Teater. Det föll sig naturligt att fortsätta med detta samarbete.

Föreställningen var en berättelse som utspelade sig i Stockholm. Den tog sin början med en vandring under en vårnatt, från Kungsholmen till Södermalm, och blev en historia om ögonblick då man är tillfreds och upplever staden på ett nytt sätt.

Rune Jakobsson var regiöga och ”vän i salongen”. Han lyfte och förtydligade föreställningen med en lätt och målmedveten hand.

Snygga sånger tilltalade vår publik. Gensvaret var överväldigande!

Alla tre medverkande.

Om händer kunde tala...

Bänken

Drömmar, barnbarn, prinsessor, möten, vänskap får plats och existerar.

Bänken –

produktion från 2023

Bänken var ett samarbete mellan Stadra Teater och Teater DaCapo i Uppsala och pjäsen hade premiär 2023. Pjäsen skildrade ett möte mellan två ”gubbar” som med hjälp av fantasins kraft upplevde olika äventyr tillsammans. Dessa män fann varandra och utvecklade en vänskap som gav dem en ny mening med livet och livslust. Målgrupp var barn mellan 4 till 8 år.

Publiken mötte först de två skådespelarna A och B som, vid föreställningens start, började bejaka leken. Olika händelser i lekar gjorde att Albert och Bertil möttes invid en bänk i en park. En vänskap fick växa fram mellan Bertil, ensam här i livet, och Albert, på rymmen från ett äldreboende som han tvingats flytta till. Deras intensiva fantasilek ledde fram till en resa som tog dem till Amerika och Kalifornien, dit Alberts älskade barnbarn Elsa hade varit tvungen att flytta med sina föräldrar.

På vägen över Atlanten förvandlades bänken till en båt och stora äventyr mötte dem under seglatsen. Som mötet med ett hemskt och slemmigt sjöodjur, eller ett slagsmål med pirater ute på öppet hav. Med vilja och fantasi lyckas de till slut träffa Elsa i Amerika.

Då tiden började rinna iväg behövde Albert och Bertil skiljas men de bestämde att träffas nästa dag igen för att uppleva nya äventyr.

Bänken har spelats dels på skolor, dels som familjeföreställning för blandad publik. Pjäsen lockade fram glädje, fantasi och samtal. Genom stöd från Gottsunda Teater kunde vi tillhandahålla ett pedagogiskt handledningsprogram för lärare och elever.

För en ung publik går det självklart att spela om allt möjligt, från glädje till sorg till livets stora frågor.

Anders Eriksson berättar om den färdiga natten, när M/S Estonia sjönk till botten i Östersjön.

Så minns överlevarna natten då Estonia sjönk

Örebro

Det hade börjat som vilken sjöresa som helst, ett något försenat smörgåsbord i matsalen och vid halv 10-tiden sade Anders och hans jobbkompis Dan god natt och gick till varsin hytt för att sova.

– Dan snarkade så han tyckte att han skulle ha en egen hytt, berättar Anders.

Anders och Dan skulle aldrig träffas igen. Samma natt förläste M/S Estonia.

Den 28 september 1994 skedde den största fredstida fartygsolyckan någonsin i nordiska farvatten. 852 passagerare och besättningsmän omkom när M/S Estonia sjönk.

137 människor överlevde båtкатаstrofen den natten. Anders Eriksson, Sara Hedrenius, Mikael Öun och Carl Erik Reintamm är fyra av dessa överlevare.

På kvällen den 27 september 1994 lämnar kryssningsfärjan Estonia hamnen i Tallinn med kurs mot Stockholm. Det skulle komma att bli fartygets allra sista resa. Samma natt sjun-

ker båten, tillsammans med många människor, till botten i Östersjön.

Men resan startade som vilken annan resa som helst. Sara hade varit i Estland och hälsat på sin pappa som var där och arbetade.

– Men så skulle jag hem och bestämde dagen innan att jag skulle åka hem dagen därpå, med Estonia, berättar hon.

Hon hade valt bort att köpa en hytt utan tänkte sova på en soffa i de allmänna utrymmena på båten.

– Jag vaknade av en rejäl smäll. Först försökte jag förstå vad det var som hände.

Det var helt svart utanför, berättar hon.

Några sekunder senare är hon klarvaken.

– Båten krängde och fick slagsida. Jag förstod att jag måste upp och ut. Jag visste att jag var på däck fem och att jag hade två våningar upp till friska luften.

Det är snart 30 år sedan som Estonia förläste. På Stadra Teateruppmärksammas detta denna lördagskväll med fyra överlevare som vittnar om vad de tvingades att uppleva den natten, när båten sjönk och så många människor dog.

Sara lyckas, efter svåra

umbäranden, ta sig upp på däck.

– Det var totalt kaos. Jag minns att det blev tumult när en man ryckte av en annan man en guldkedja. Jag hängde i relingen och visste inte vad jag skulle göra, berättar hon.

En man kommer fram till henne. Han frågar om de ska samarbeta för att överleva, att det kan vara bra om man är två som hjälps åt.

– Han hette Kent Härstedt, säger Sara. Han frågade om han fick bjuda mig på middag i Stockholm nästa vecka. Tror du att vi lever där? frågade jag. Ja, vi måste tro det, sade han till mig.

NA
Måndag 19 augusti 2024

Bergslagen 5

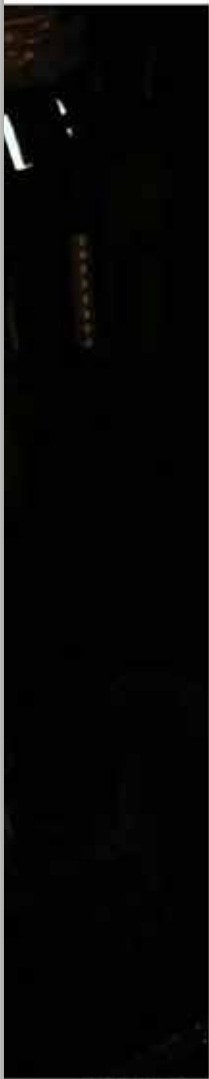

FOTO: ANDERS ALMGREN

Fyra överlevare från M/S Estonia berättade sin historia, uppträff från vänster: Carl Erik Reintamm, 56 år, Mikael Öun, 64 år, Sara Hedrenius, 49 år och Anders Eriksson, 75 år.

Carl Erik låg vaken i sin hytt under bildäck när allt det fasansfulla började.
- Jag var vaken för att jag hade blivit väckt av personen jag delade hytt med. Och så kunde jag inte somna om. Helt plötsligt började det och jag var klarvaken. Det lät som en kollision, som mot hård is. Och jag hörde skrapljud, båten började luta och jag förstod att det här är helt fel. Jag rusade ut ur hytten och möts av vatten. Jag förstod att det var havsvatten som strömmade in i båten.

Efter en mycket hård kamp lyckas Carl Erik ta sig upp på däck. Han befinner sig snart i en räddningsflotte. Kampen för att överleva var på intet vis över.

- Hela natten satt jag i flotten och kände hela tiden att 'den här flotten kan gå sönder när som helst'. När räddningen till slut kommer går det fel och bara 16 av oss i flotten överlever.

Mikaels historia är lika fa-

sansfull som Anders. Saras och Carl Eriks berättelser. Han berättar hur han lyckas ta sig upp på däck. Och till slut även går på utsidan av den kantrade båten.

När även fartygets överbyggnad är under vatten sitter Mikael på botten av Estonia. Det är bekmörkt och Mikael kommer på att han hade stoppat på sig sin kamera innan han lämnade hytten.

- Jag tar tre kort med bläckrakt ut i mörkret i hopp om att det ska uppfattas som en nödsignal.

På en av dessa bilder, när de senare framkallas, ses en man som sitter bredvid honom på båten. Senare framkommer det att mannen på bilden är en estländare som också överlever haverinatten.

När Mikael till slut, efter svåra umbäranden, är i säkerhet ringer han till sin mamma.

- "Hej mamma, det är jag, Mikael", säger jag och jag

Hela natten satt jag i flotten och kände hela tiden att 'den här flotten kan gå sönder när som helst'. När räddningen till slut kommer går det fel och bara 16 av oss i flotten överlever.

Carl Erik Reintamm.

hör hur hennes röst brister. "Mikael! Du lever!" säger hon, berättar Mikael.

Snart 30 år efter olyckan ligger Estonia fortfarande kvar på botten, tillsammans med omkomna passagerare. Utredningar och haverirapporter avlöser varandra under årens lopp och ifrågasätts.

Överlevare vittnar om hur deras iakttagelser och berättelser om vad de såg den natten avfärdas, negligeras och tystas ned.

Lennart Berglund är ordförande i Stiftelsen Estonia-offren och anhöriga. Han är också med på scenen i Stadra denna kväll.

- Vi står fast vid att Estonia ska bärgas och att våra döda ska tas upp ur vattnet. Då kan vi fastställa vad som skett med fartyget och vi kan begrava våra döda, säger Lennart.

Med under kvällen är även Johan Ridderstolpe, en av grundarna till en oberoende

faktagrupp som har jobbat med Estoniakatastrofen.

Den 28 september 1994 sjönk Estonia på öppet hav mellan finska Utö och estniska Dagö. Med sig ned i Östersjöns djup tog Estonia 852 passagerare och besättningsmän, varav 501 svenskar. Förlisningen var, och är fortfarande, den största fartygsoolycka i nordiska farvatten i fredstid genom tiderna.

Idag råder gravfrid och dykförbud på platsen.

Bakom det unika eventet "Estonia - överlevare och experter berättar", som genomfördes den 17 augusti på Stadra Teater i Nora kommun, står Claes-Göran Wetterholm, fartygshistoriker och författare.

Anders Almgren
019-15 54 04
anders.almgren@nasa.se

NA
Torsdag 8 augusti 2024

Överlevare från Estonia möts på Stadra teater

Nora

30 år efter förlisningen av Estonia samlas fem överlevare på Stadra teater för att berätta sina historier om katastrofen.

Den 28 september i år var det 30 år sedan M/S Estonia och 852 passagerare och besättningsmän sönk i den södra baltiska fartygsoolycka i nordiska farvatten. I samband med 30-årsminnet ska fem överlevare träffas på Stadra teater genom faktagruppen

offren och författaren Claes-Göran Wetterholm upp ett socialt evenemang där fem överlevare från katastrofen berättar sina historier.

- För första gången i min livstid möts fem överlevare från Estonia, säger Claes-Göran Wetterholm, historiker och författare som tillsammans med Thales som specialmålade i ett personbilsbilde.

Under kvällen blir de överlevande mötbara för en expert på olyckor, ett lag personbilsbilde. Evenemanget hålls den 17 augusti.

Tora Eriksson Hallberg

8 **Nyheter**

BROTT, LAG OCH RÄTT. Anders från Karliskoga klarade sig ur Estoniakatastrofen för snart 30 år sedan

Fem överlevare berättar

■ I år är det 30 år sedan Estoniakatastrofen och Stadra teater kommer lördagen den 17 augusti att samla fem överlevare och två experter som kommer berätta och samtala om händelsen. En av överlevarna är Anders Eriksson från Karliskoga.

– Jag kommer berätta om det jag upplevde under den natten där och hur jag klarade mig ur det där, säger Eriksson.

Han berättar att han och hans arbetskamrat hade tagit semester en dag för att åka på resan. Arbetskamraten hade fått två fribiljetter av Estline som tack för att han bokade en resa för ett större sällskap längre fram.

Eriksson och arbetskamraten åkte på måndagseftermiddagen och var i Tallin på sightseeing under tisdagen den 27 september 1994. På kvällen skulle båten vända hem igen och sedan inträffade det som inte fick hända. Eriksson låg många timmar i vattnet, men klarade sig. Arbetskamraten strök med i olyckan.

– Nej han klarade sig inte. Han är kvar där nere i djupet, berättar Eriksson.

Minns allt

MS Estonia sjönk natten till den 28 september 1994 och alltså har det gått 30 år sedan händelsen i år. Vi frågar Eriksson hur närvarande den natten är för honom.

– För min del är det så att jag minns ju det här i princip hur klart som helst, hela den sekvensen som var. Sedan är det så mycket annat som varit under åren efteråt, vi är ju famlande i mörkret än med orsakerna till det och varför det hände. Det är mycket som pågår med statens haverikommission nu och efter den där dokumentären som kom 2019 så har det ju hänt en massa saker, säger han.

Rättsligt fokus

Han berättar att han mer fokuserat på det rättsliga kring händelsen och vad polisen gjorde och inte.

– Jag har anmält grovt brott till myndigheterna. Det är så mycket märkligheter. En förundersökning pågick i tre år som lades ned 1998. När en förundersökning pågår så förstår jag det som att det ska vara en brottsplats under tiden, men ändå kunde regeringen besluta om massa saker. Bland annat ville de täcka över fartyget med betong och man gav till och med sjöfartsverket i uppgift att utreda hur man skulle omhänderta och eftersöka de omkomna, säger Eriksson.

– Det är normalt sett inte sjöfartsverket som gör det, utan det är alltid polisen som sköter sådana saker i alla länder vill jag påstå. Så blev det inte, utan det blev en väldigt soppa av det med det etiska rådet som skulle sitta och ge rekommendationer åt regeringen om vad de skulle göra och inte. I den soppan lever vi allihopa och försöker få någon rättsida på det, säger han.

Efter att Eriksson anmält om grovt brott till myndigheterna kom en ny förundersökning på tal, men i februari i år kom ett beslut om att man inte tänkte inleda någon förundersökning om grovt brott. Han är nu i färd med att begära överprövning av det beslutet.

Eriksson berättar att händelsen inte är något han själv mått ställer sig på torget och pratar om precis, men menar samtidigt att han alltid berättat om det om folk frågar. Det har varit stor del av hans återhämtning att få prata om det, menar han.

Unikt tillfälle

Magnus Wetterholm, som i alla sin dröit och är konstnärlig ledare vid Stadra teater, berättar att det aldrig förut i Sverige inträffat att fem överlevande träffas.

– Det här är ju någonting som verkligen berör vår del av Sverige eftersom det var så många som kom hemifrån och som också omkom, säger han och berättar att det var en fruktansvärd sorg och åderlåtelse i Fvö och Fvö efter olyckan, då många kvinnor som arbetade som matvagnspersonal gick hidan i olyckan efter att de fått resan till Estland av länsläns kommun.

– De hade aldrig kostats på någonting från kommunen och nu skulle de få någonting och då fick de den här resan till Estland. Det var äldre kvinnor och de hade ju ingen chans, berättar Magnus.

Utöver de fem överlevande kommer också två experter, Lennart Berglund och Johan Ridderstolpe, samt Magnus bror Claes-Göran Wetterholm som är expert på RMS Titanic och författare. Claes-Göran ställer upp och gör något varje år vid Stadra teater. De fem överlevande är Anders Eriksson, Rolf Sörman, Sara Hedrenius, Carl Erik Reintamm och Mikael Öun.

– Det är unikt att det är fem överlevare och att man får höra deras historia och att de förmedlar det. Det kommer säkert att bli väldigt starkt, för här är det att kunna rädda sitt liv mitt ute i en stormig natt när vågorna går höga mitt ute på Östersjön? Att bara tänka den tanken är avskräckande och smärftfullt, säger Magnus som menar att katastrofen är ett så som aldrig blivit klarlagt i det svenska folket.

– Det är mycket troll, säger han.

"Varför?"

– En sak som man måste fundera över är att det var ett civilt passagerarfartyg som gick under och då måste man fråga sig varför är handlingarna till väldigt stor del hemligstämplade i 70 år: Varför?, frågar Claes-Göran.

Han menar att när man ställt den frågan så måste man komma fram till att det finns något som myndigheter vill dölja och inte vill att allmänheten ska känna till.

– Annars skulle man inte ha hemligstämplat. Det är snart 30 år sedan det hela hände och vi vet fortfarande inte varför Estonia sjönk. Det är alldeles på tok för många frågetecken, säger han.

Ronja Tallmyren
Ronja.Tallmyren@kt-kuriren.se

Lördag 10 augusti 2024

sin historia

Här dras Anders Eriksson upp ur vattnet efter att ha legat där i många timmar.

FOTO: BENGT BJÖRK

Magnus Wetterholm som driver Stadra teater berättar att föreläsningen om Estonia är ett unikt tillfälle, då fem överlevare och två experter träffas för att samtala och berätta om händelsen.

FOTO: LENA RICHARDSON

Claes-Göran Wetterholm är författare och expert på RMS Titanic och nu har han och hans bror samlat överlevare och experter kring Estonia för samtal och berättande vid Stadra teater.

FOTO: ADAM IKSE / TT

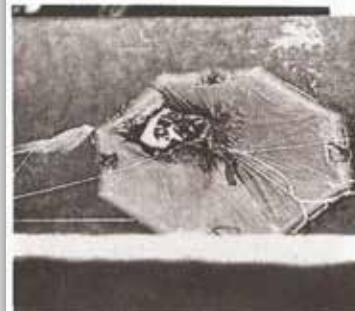
KARLSKOGA TIDNING. Kuriren

LÖRDAG 10 AUGUSTI 2024 • V32 • ANDR FRÅN 1883 • 30 KR

MÄNSKLIGT • S8-9

Överlevare berättar – 30 år senare

Avslutningen på Stadras sommarsäsong blev minnesvärd. Berättelsen om Estonias förlisning en stormig septembernatt 1994 fick en speciell betydelse då många av de som omkom var hemmahörande i Bergslagen. Claes-Göran Wetterholm lyckades samla flera överlevare i en manifestation om rättvisa, sorg, om döden och om livet.

Nyfiken på

Magnus Silverhielm.

Magnus Wetterholm.

Berättarkväll

Berättareevenemang där Eva Haldert och Lasse Forss är på sprudlande humör. Magnus Wetterholm sitter dock och dagdrömmar innan evenemanget går av stapeln.

Skrönor i länet

Linus Lindman.

Katarina Krogh.

Maria Simonsson Thulin.

Sensommarkonsert

Måns Hammarström, studerande på Musikhögskolan i Göteborg.

Utställning

Utställning i Gamla kulturkiosken där Hembygdsföreningen Noraskog visade miljöer i Nora, de som blev kvar och de som försvann.

Turnéscenen uppställd på Lilla scenen.

Konst

Den sovande Buddhan.

Hidden madonna.

Drake på Stadra.

Personlig gåva till Magnus.

Den underjordiska lantbyn.

Barn

August Dybeck, från Nora kulturskola, i väntan på publiken.

Stadra är unikt genom att det är barn och ungdomar som välkomnar publiken i allén.

Filmstjärnor

Lasse Forss

Anton Hellberg

Theodora Källqvist

Alfred Stenegård Norr

Lovisa Carlson

Rune Jakobsson

Marie-Thérèse Sarrazin

Magnus Wetterholm

Bodil Carr Granlid

Kafé

I Teaterkaféet Paradiset får publiken hjälp av Alek Ranestål.

Affischer

Teater Da Capo och Stadra Teater
presenterar

Berättelser bland vitsippor

27/4 kl 15.00

28/4 kl 15.00

Medverkande: Magnus Wetterholm,
Eva Haldert & Lasse Forss

Sjöstugan Stadra

Biljetter: nortic.se, stadrateater.se

eller ring 0587-31 13 05

STADRA TEATER

SENSOMMARKONSERT MED MÅNS HAMMARSTRÖM

EN KLASSISK PIANOKVÄLL,
MED MUSIK
FRÅN MÅNCA
OLIKA KOMPOSITÖRER
OCH EPOKER

BILJETTOKNING:
HH.KOMPOSITION@GMAIL.COM

BILJETTSPRIS: 100 KR

10 OCH 11 AUGUSTI KL 16

15 OCH 19 AUGUSTI KL 19

TEATERFOAJÉN I NORA
BERGSLAGENS MINSTA TEATER

STADRA TEATER

29 juni - 11 augusti 2024

LYCKLIGA GATAN...

händelser i hettan sommaren -59

STADRA TEATER ger MELLAN DRÖM OCH VERKLIGHET

en sömnlös kabaré

med Magnus Wetterholm
Matts Norman på piano
regi Rune Jakobsson

Teaterfoajén i Nora
9 november till 5 december 2024
Biljetter 0587-31-13 05, stadrateater.se, nortic.se

INFÖR SOMMAREN PÅ STADRA TEATER - NYFIKEN PÅ LYCKLIGA GATAN OCH 2 x MAGNUS

Sommarens pjäs på Stadra blir "Lyckliga gatan". Även år 1959, den där varma sommaren när världen var full av gungor och legor, blev Johansson blev världsmästare i bousing. I hus nummer 34 lever man i god gemenskap och allt är glädje tills katarstrofen gör sig gällande - stadens ryktande vill vi inte dödas hem. Även pjäs är fylld av musik och berättar sånt som angår oss alla - hur vi blev och var vi lever.

Tisdag 9 april kl. 18.30
DEN BYGGDA BILDEN - om projekt med bilder och berättelser av arkitekten Magnus Silfverhielm
Alla känner till Målandens Hus i Grythyttan. Men få vet vem det var som klädde denna vackra byggnad på ett så föreskottat sätt. Måte stjärnmarknaden som berättar hur man förverkligar drömmar. Plats: Nora bibliotek

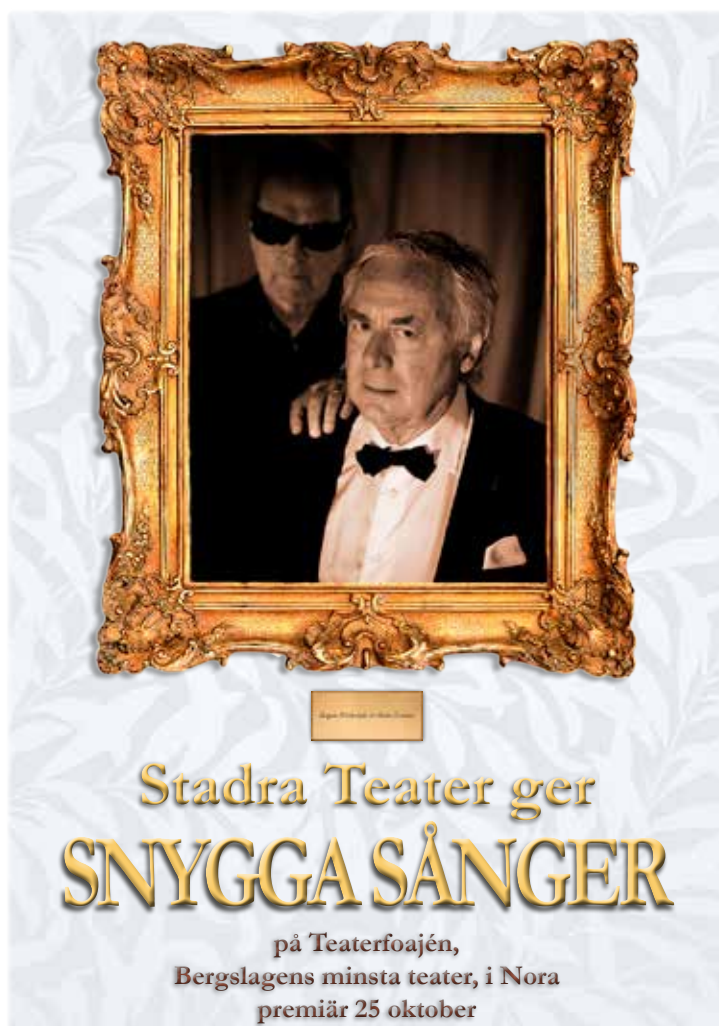
Onsdag 15 maj kl. 18.30
LYCKLIGA GATAN - händelser i hettan sommaren -59
Nyfiken på sommarens uppsättning på Stadra? Här får du chansen att ställa din hunger Magnus Wetterholm, som skrivit årets pjäs berättar om sitt manus, om att få vara del av olika historiska hus och om en stund i Nora i mitten av 70-talet. Delar av ensemblens medverkare. Plats: Nora bibliotek

Biljetter: www.nortic.se, Teaterfoajén 0587-31 13 05, info@stadrateater.se eller Turistbyrå i Nora. Pris: 250 kr, Stadsvän 200 kr, ungdom (upp till 25 år) 100 kr.

www.bergslagsbibblan.se

NORA
BERGSLAGENS MINSTA TEATER

Statistik

		Spelplats	Kommun	Antal	Kvinnor	Män	Fria	Vänner	Ord	Ungdom	Hotell	Grupp	Presentkort	Kompis	Pensionär	Sponsorer
Snygga Sånger																
26-Jan	Foajén	Nora	Nora	17	10	7		2	15							
27-Jan	Foajén	Nora	Nora	20	10	10		12	8							
28-Jan	Foajén	Nora	Nora	20	8	7	6	6	8							
			Summa	57	28	24	6	20	31							
Bänken																
24-Mar-24		Pygmé Teatern	Stockholm	35	15	10			10							
23-Mar-24			Tierp	30	9	4			17							
			Summa	65	24	14			27							
Nyfiken på																
9-Apr-24		Konsthall	Nora	17	7	10	2	12	3							
15-May-24		Konsthall	Nora	18	12	6	2	15	1							
			Summa	35	19	16	4	27	4							
Berättelser bland vitsippor																
27-Apr-24		Stadra	Nora	19	11	8	2	9	8							
28-Apr-24		Stadra	Nora	13	8	5	3	4	6							
			Summa	32	19	13	5	13	14							
Skrönor i Länet																
		Samarbete med Örebro teater														
8-Jun-24		Stadra	Nora	44	22	22	44									
Lyckliga gatan																
Öppen rep		Stadra	Nora	24	18	6										
Gen rep 28 juni		Stadra	Nora	53	30	23										
Premiär 29 juni		Stadra	Nora	117	63	54	32	10	10	6			10	8	41	
30-Jun-23		Stadra	Nora	81	38	43	3	7	18		2			4	47	
3-Jul-24		Stadra	Nora	64	38	26		9	19	4					32	
4-Jul-24		Stadra	Nora	53	30	21	7	0	12	2	2				30	
5-Jul-24		Stadra	Nora	31	23	10	0		14	1				1	15	
6-Jul-24		Stadra	Nora	77	45	32		2	20	3					52	
7-Jul-24	Inställt strömavbrott	Stadra	Nora													
10-Jul-24		Stadra	Nora	78	41	37	2	3	29	2	4				38	
11-Jul-24		Stadra	Nora	142	80	62		5	70	2	2			1	62	
12-Jul-24		Stadra	Nora	41	19	22	2	4	4	6				2	21	
13-Jul-24		Stadra	Nora	121	65	56		7	33	5				4	72	
14-Jul-24		Stadra	Nora	101	51	50	1	15	18	10			1		46	
17-Jul-24		Stadra	Nora	62	33	29		11	16						35	
18-Jul-24		Stadra	Nora	79	45	33	3	7	16	8				3	42	
19-Jul-24		Stadra	Nora	46	22	24		1	13	5					27	
20-Jul-24		Stadra	Nora	141	71	70		8	34	4					95	
21-Jul-24		Stadra	Nora	96	53	43	4	2	21	5	4				53	7
24-Jul-24		Stadra	Nora	95	55	40	2	13	24	7				4	45	
25-Jul-24		Stadra	Nora	45	20	25		2	10						33	
26-Jul-24		Stadra	Nora	76	41	35	4	11	17	6					38	
27-Jul-24		Stadra	Nora	118	63	55	4	9	17	4			2	2	80	
28-Jul-24		Stadra	Nora	111	61	50	3	4	22	6				4	68	
31-Jul-24		Stadra	Nora	93	49	44	3	9	18	1	9			3	51	
1-Aug-24		Stadra	Nora	60	31	29	7	5	14	3			1	2	28	
2-Aug-24		Stadra	Nora	64	35	29	1	6	16	6				1	34	
3-Aug-24		Stadra	Nora	113	65	48		7	14	2			2	1	69	
4-Aug-24		Stadra	Nora	69	36	33	5	4	18				2		42	

		Spelplats	Kommun	Antal	Kvinnor	Män	Fria	Vänner	Ord	Ung-dom	Hotell	Grupp	Present-kort	Kompis	Pen-sionär	Spon-sorer
7-Aug-24	Sponsorkväll	Stadra	Nora	132	70	62	29	11	14			10			2	66
8-Aug-24		Stadra	Nora	95	50	39	4	9	14	6	4	17	5			36
9-Aug-24		Stadra	Nora	102	55	46	1	4	18	10	4				6	59
10-Aug-24		Stadra	Nora	140	76	65	4	10	17	8	2	21				78
11-Aug-24		Stadra	Nora	140	89	57	7	7		5		102			9	10
Summa				2860	1561	1310	128	202	580	127	33	150	23	65	1445	7

Program kvällar

14-Aug-24	Bänken	Stadra	Nora	36	25	11	5		22	9						
17-Aug-24	Estonia	Stadra	Nora	133	68	65	11	20	90	12						
Summa				169	93	76	16	20	112	21						

Scensommarkonsert med Måns Hammarström

10-08-2024	Foajén	Nora	10	7	3				10							
11-08-2024	Foajén	Nora	15	9	6				15							
15-08-2024	Foajén	Nora	20	12	8				20							
19-08-2024	Foajén	Nora	20	10	10				20							
Summa				65	38	27			65							

Mellan dröm och verklighet

06-11-2024	Öppen rep	Foajén	Nora	8	6	2	8									
08-11-2024	Gen rep	Foajén	Nora	13	9	4	12									
09-11-2024		Foajén	Nora	20	12	8	6	6	8							
10-11-2024		Foajén	Nora	20	10	10	2	7	11							
14-11-2024		Foajén	Nora	20	9	11		6	14							
16-11-2024		Foajén	Nora	20	12	8	1	8	11							
17-11-2024		Foajén	Nora	20	11	9	1	6	12	1						
20-11-2024		Foajén	Nora	20	9	11		8	12							
21-11-2024		Foajén	Nora	20	10	10		3	16					1		
23-11-2024		Foajén	Nora	20	12	8	1	6	13							
28-11-2024		Foajén	Nora	20	10	10	1	6	13							
30-11-2024		Foajén	Nora	20	12	8		12	8							
01-12-2024		Foajén	Nora	20	10	10	2	6	12							
04-12-2024		Foajén	Nora	20	10	10		4	16							
05-12-2024		Foajén	Nora	20	12	8		15	5							
08-12-2024		Foajén	Nora	20	10	10		4	16							
Summa				301	164	137	34	194	167	1			1			

TOTAL		Summa	3628	1968	1639	237	476	973	176	33	150	24	65	1445	7
-------	--	-------	------	------	------	-----	-----	-----	-----	----	-----	----	----	------	---

Resultatrapport

	Perioden 2024-01-01 - 2024-12-31	%
Rörelsens intäkter		
Nettoomsättning		
3003 Försäljning inom Sverige, 6 % moms	20,75	0,00
3004 Försäljning inom Sverige, momsfri	4 738,00	0,14
3011 Programkvällar-ESTONIA	27 141,62	0,80
3012 Berättelser	5 235,71	0,15
3013 Nyfiken på	6 084,91	0,18
3014 Mellan Dröm och Verklighet	67 004,37	1,98
3015 Snygga Sånger	9 009,44	0,27
3016 Bänken	2 594,35	0,08
3036 Teaterkaféet Paradiset 12%	159 598,26	4,71
3037 Övr. försäljning 6%	47,17	0,00
3040 Försäljning Program	15 300,00	0,45
3041 Övrig försäljning 25%	152,00	0,00
3043 Lyckliga Gatan	966 921,26	28,52
3115 Region Örebro Län	1 155 000,00	34,07
3117 Bidrag 25% moms	83 000,00	2,45
3214 Div. lämnade bidrag	55 000,00	1,62
3224 Stadras Vänner	68 780,00	2,03
3228 Svante Bergström	150 000,00	4,42
3230 BARBRO OSHER	103 731,00	3,06
3237 Bergslagens Sparbank	200 000,00	5,90
3241 Privat sponsring	5 000,00	0,15
3740 Öres- och kronutjämning	-1,76	0,00
	3 084 357,08	90,98
Övriga rörelseintäkter		
3987 Erhållna kommunala bidrag	180 000,00	5,31
3990 Erhållna Lönebidrag	125 680,00	3,71
3994 Försäkringsersättningar	246,00	0,01
	305 926,00	9,02
Summa rörelsens intäkter	3 390 283,08	100,00
Rörelsens kostnader		
Råvaror och förnödenheter		
4013 Kaféet	-60 356,20	1,77
Övriga externa kostnader		
5010 Lokalhyra	-72 525,00	2,13
5020 El foajen	-6 380,85	0,19
5040 Larm Verisure	-9 759,16	0,29
5060 Städning/Renhållning	-10 710,50	0,31
5070 Reparationer	-4 616,00	0,14
5220 Hyra av inventarier och verktyg	-2 055,25	0,06
5222 Leasing av inventarier och verktyg	-2 055,25	0,06
5410 Förbrukningsinventarier	-12 658,00	0,37
5460 Förbrukningsmaterial	-23 482,45	0,69
5700 Frakter och transporter (gruppkonto)	-2 766,39	0,08
5800 Resekostnader, hotell mm	-10 462,86	0,31
5910 Annonsering	-108 403,45	3,18
5940 Utställning	-3 678,50	0,11
6040 Kontokortsavgifter	-7 992,55	0,23
6072 Representation, ej avdragsgill	-3 478,68	0,10
6110 Kontorsmaterial	-19 075,90	0,56
6115 Hyra/kostnader BABS	-11 790,91	0,35
6150 Trycksaker/Affisch	-52 642,50	1,54
6160 Tryck redovisning	-32 300,00	0,95
6200 Telefon o Porto	-47 791,55	1,40
6221 Kostym	-10 378,92	0,30
6223 Scenografi	-46 127,30	1,35
6224 Scenografi-Mellan Dröm och Verklighet	-1 040,70	0,03
6230 Hemsida	-6 275,40	0,18
6250 Postbefordran	-33 178,00	0,97
6310 Företagsförsäkring	-2 153,00	0,06

	Perioden 2024-01-01 - 2024-12-31	%
6424 Övriga tjänster – revisor	-4 390,50	0,13
6530 Redovisningstjänster	-62 600,00	1,83
6540 Biljettprovision/administration	-27 153,35	0,80
6570 Bankkostnader	-4 288,50	0,13
6580 Ljussättning	-42 000,00	1,23
6591 Brandsyn	-6 828,00	0,20
6960 Tillstånd	-10 019,00	0,29
6970 Tidningar	-3 553,33	0,10
6980 Föreningsavgifter	-2 100,00	0,06
6981 Föreningsavgifter, avdragsgilla	-1 140,00	0,03
6990 STIM	-3 914,60	0,11
	-711 766,35	20,86
Personalkostnader		
7010 Löner	-1 413 814,00	41,44
7011 Arvoden, Gager	-316 054,00	9,26
7012 Arvode Magnus W.	-237 728,00	6,97
7013 Regissör	-165 100,00	4,84
7331 Bilersättning Skattefri	-64 120,00	1,88
7510 Arbetsgivaravgifter 31,42 %	-379 278,00	11,12
7533 Särskild löneskatt för pensionskostnader	-13 334,00	0,39
7571 FORA avgifter	-54 962,25	1,61
7580 FORA återbetalning	7 856,00	-0,23
7581 Olycksfall Magnus	-467,00	0,01
7690 Övriga personalkostnader	-2 701,14	0,08
	-2 639 702,39	77,37
Summa rörelsens kostnader	-3 411 824,94	100,00
Rörelseresultat	-21 541,86	-0,63
Finansiella poster		
Räntekostnader och liknande resultatposter		
8423 Räntekostnader för skatter och avgifter	420,00	0,01
8490 Extraordinära kostnader-Skatte	-60,00	0,00
	360,00	0,01
Resultat efter finansiella poster	-21 181,86	-0,62
Resultat före skatt	-21 181,86	-0,62
BERÄKNAT RESULTAT	-21 181,86	-0,62

Balansrapport

	Avser perioden 2024-01-01- 2024-12-31		
	Vid periodens början	Förändring	Vid periodens slut
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar			
1580 Fordringar för kontokort och kuponger	-2 800,00	-3 805,00	-6 605,00
Skattefordringar			
2510 Skatteskuld/fordringar	18 876,00	0,00	18 876,00
Övriga fordringar			
1630 Avräkning för skatter och avgifter (skattekonto)	17 146,00	-6 354,00	10 792,00
2650 Redovisningskonto för moms	173 073,00	12 586,00	185 659,00
	190 219,00	6 232,00	196 451,00
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
1790 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0,00	-43 400,00	-43 400,00
Summa kortfristiga fordringar	206 295,00	-40 973,00	165 322,00
Övriga omsättningstillgångar			
Kassa och bank			
1910 Kassa	2 368,00	-151,50	2 216,50
1930 Bankkontot	111 577,36	63 301,61	174 878,97
1940 Stadravännerna	52 548,00	-46 848,00	5 700,00
	166 493,36	16 302,11	182 795,47
Summa övriga omsättningstillgångar	166 493,36	16 302,11	182 795,47
Summa omsättningstillgångar	372 788,36	-24 670,89	348 117,47
Summa tillgångar	372 788,36	-24 670,89	348 117,47
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Insättningar el uttag under året			
2018 Övriga egna insättningar	-2 157,27	0,00	-2 157,27
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust			
2091 Balanserad Vinst/Förlust	-393 411,02	0,00	-393 411,02
Vinst eller förlust föregående år			
2098 Vinst/Förlust föreg. år	166 037,23	0,00	166 037,23
Årets resultat			
2099 Årets resultat	295 998,70	0,00	295 998,70
Summa fritt eget kapital	68 624,91	0,00	68 624,91
Summa eget kapital	66 467,64	0,00	66 467,64

	Avser perioden 2024-01-01- 2024-12-31		
	Vid periodens början	Förändring	Vid periodens slut
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder			
2440 Leverantörsskulder	-319 525,00	-72 912,97	-392 437,97
Skatteskulder			
2514 Ber. särsk. löneskatt på pension	-9 995,00	-3 339,00	-13 334,00
Övriga skulder			
2710 Personalskatt	-38 129,00	26 533,00	-11 596,00
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
2940 Sociala avgifter	-49 796,00	36 397,00	-13 399,00
2951 Skuld till FORA	10 839,00	-10 839,00	0,00
2990 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-32 650,00	27 650,00	-5 000,00
	-71 607,00	53 208,00	-18 399,00
Summa kortfristiga skulder	-439 256,00	3 489,03	-435 766,97
Summa eget kapital och skulder	-372 788,36	3 489,03	-369 299,33
Beräknat resultat	0,00	-21 181,86	-21 181,86

Kortfattad ekonomisk kommentar

Årets resultat är -21 tkr, vilket är en förbättring med 274 tkr jämfört med 2023. Orsaken till förbättringen är ökade intäkter om 121 tkr och sänkta kostnader om 154 tkr. Orsaken till intäktsökningen är främst att intäkterna till huvudföreställningen – i år Lyckliga gatan – ökade med 143 tkr. Intäkterna om 63 tkr från föreställningen Mellan dröm och verklighet bidrog också till resultatet. Orsaken till kostnadsminskningarna är väsentligen att personalkostnaderna minskat med 183 tkr.

Sponsorintäkterna och bidragens (inklusive lönebidrag) andel av intäkterna var oförändrat 54 procent. I absoluta tal ökade bidragen med 56 tkr.

Genomsnittliga antalet besökare vid huvudföreställningen var 86 personer, en ökning med 13 personer från 2023. Beläggningsgraden ökade därmed från 40 procent 2023 till 57 procent.

Trots den mycket stora resultatförbättringen är det ekonomiska resultatet otillräckligt. Ett resultat om 5 procent av omsättningen (171 tkr) innebär att resultatet behöver förbättras med ytterligare 192 tkr.

För att uppnå detta har kombinationen av beläggningsgrad och antal föreställningar avgörande betydelse.

Beläggningsgraden för huvudföreställningen har åren 2018–2024 varierat mellan 92 procent (Flickan i frack och Apelsinträdet) och 50 procent (Jordens oro viker). Hade årets huvudföreställning haft 70 procents beläggning skulle intäkterna ökat med 220 tkr och med 80 procents beläggning ökat med 389 tkr.

Omvänt skulle, med samma beläggningsgrad som Flickan i frack och Apelsinträdet, årets publik nåtts med 22 föreställningar istället för genomförda 33.

STADRA TEATER

- 2024 -

BIDRAGSGIVARE

Region Örebro län

KULTURRÅDET

NORA
KOMMUN

HUVUDSPONSORER

Sparbanken
Bergslagen

Sparbanksstiftelsen
Bergslagen

MED STÖD AV

HOLMEN

Tomas Karlsson

TACK TILL

Styrelse Ideella kulturföreningen Cirkustältet, Carl Jan Granqvist, Paul Dahlqvist, Unga Stadra, Stadranejdens byalag, Turistbyrån i Nora, Lilla Hotellet Nora, Nora Stadshotell, Nora bibliotek/Kerstin Björn, AnnaLena Schöllin, Barbro Lundgren, Ivar Fernemo, Britta Landin, Viveca Karnstedt, Irene Andersson, Indanu Utveckling Hällefors/ Aram Rasul, Arbetsförmedlingen Hällefors/Örebro, Stadras Vänner, Nora kulturskola och medverkande barn.

